

NFT

Norsk Filatelistisk Tidsskrift, utgitt av Norsk Filatelistforbund
Nummer 3, 2006 : årgang 65

Ny serie: Falske norske FDC i omløp | Frimerkesamlernes filosofiske sider
Porto å betale – med magert resultat | Søknad til Norwex®-fondet
Norske maskinstempler – helt på hue? | Norvegiana hvis man ser godt nok etter
Utstillingsmontering på godt og vondt, del 7 – komplekse rammestrukturer
UJU-samling | Ungdomssidene tar for seg kvalitetskriterier | Byttehelg i Danmark

Bli med som innleverer på høstens auksjon

Ytterligere informasjon og tilbud finner du på vår internettside:
www.frimerkehuset.no E-mail: frimerke@online.no

F.C. MOLDENHAUER AS BERGENS FRIMERKEFORRETNING

Postboks 258 Sentrum - N-5804 Bergen - Telefon + 47 55 31 44 20 Fax: + 47 55 32 63 55
i samarbeid med

Frimerkehuset AS - Østre Skostredet 2 - 5017 Bergen

Ta gjerne kontakt med vår representant i Oslo:
Stein Kristiansen Frimerker, Nedre Vollgate 9, 0158 Oslo. Tlf.: 22 41 01 30

Om det å samle frimerker...

Norsk Filatelistisk Tidsskrift
Medlemsblad for Norsk Filatelistforbund

Årgang 65

Ansvarlig redaktør
Marius Brinch Gabrielsen

Redaksjonens postadresse
Norsk Filatelistisk Tidsskrift (NFT)
PL 130
FI-00521 HELSINKI
FINLAND

GSM +358 40 870 8937
nft@filatelist.no
www.filatelist.no/nft
epost med vedlegg bes helst sendt
red@nftonline.net

Annonseansvarlig, Marius Gabrielsen

Opplag	5500
Frekvens	8/år
Direkteabonnement	2005/NOK
Norge	350,00
Europa	400,00
Oversjø	450,00
Bank NO	6034 05 43885
Bank DK	1199 64 13684
Bank SE	59 12 31-6

ISSN 0332-8848

For posthistorisk interesse nevner vi at
innleveringssted nå er Oslo.

Trykk & papir
NR 1 ARKTRYKK AS, tlf 69 89 83 00
Stora Enso G-Print 90g

Design, Marius Gabrielsen

Med et halvt år igjen til den nasjonale utstillingen NORFILEX 06 i Trondheim, kan det være på tide å begynne planleggingen av turen dit – hvis du skal reise langt, og hvis du i det hele tatt skal reise. Det er klart at med slike geografiske avstander og kronglete forflytningsnett som vi har i Norge, blir det nærmest for et privilegium å kunne sette av tre dager for en tur på frimerkeutstilling. På Internett finner jeg av og til noen hjemmesider for frimerker som jeg synes er riktig så flotte – også norske. Men jeg hadde håpet at de som stiller ut samlingene sine, enten det er på hjemmesider eller frimerkeutstillinger, også kan tenke på å vise frem det de har – og har funnet ut av – her i NFT. En bedre kanal for å øke interessen for ditt samleområde, eller komme i kontakt med bytteforbindelser, finnes knapt for en norsk frimerkesamler. Det måtte i så fall være å dra på frimerkeutstillinger...

Men frimerkeutstillinger kommer ikke uten innsats. Det kreves engasjement i klubbene som skal arrangere dem, og det kreves det lille ekstra for at frimerkesamlerne skal finpusse eksponatet sitt enda en gang, kanskje til og med "investere" i noen nye godbiter. Det siste halve året har vi lært at utstillere setter pris på fine medaljer, hvilket vil si at man ikke bare er ute etter å promotere utbredelsen av hobbyen vår, men også å oppnå en viss stolthetsfølelse som senere kan vekkes til live når man en sjelden gang tar frem premien fra skapet.

I denne utgaven finner du et kort essay om det å samle frimerker – beskrevet på en måte jeg tror de fleste av oss vil kjenne seg så altfor godt igjen i. Fortell meg hva du mener.

Filatelien handler om å samle hva man vil, og gjøre det slik man synes er best; noe til hverdags og noe til fest. Derfor ønsker jeg nå at dere som har et og annet smalt sideprosjekt, dere som sysler med å samle filatelistiske områder som andre ikke engang aner eksisterer, forteller om det her i NFT. Stafettpippen er med dette sluppet løs, så plukk den opp og gi oss andre et innblikk i det ekstra spesielle som du samler på.

Ha en riktig god vår.

Marius

SOMMERTID?

Klokken er justert for sommertid, men med meldinger i dagspressen om den kaldeste mars måned på nesten femti år og full snøstorm ute, synes sommeren med sol og varme uendelig fjern. Positivt er likevel at slike dager med god samvittighet kan brukes på hobbyen.

Siste helgen i februar kom den triste beskjeden om at Jockum Bugge var død, 59 år gammel. Jockum ble engasjert som regnskapsfører for Norsk Filatelistforbund etter ferien i fjor, og var allerede blitt godt kjent med oss alle. Tankene våre går til familien, og vi føler med dem i deres sorg. Se minneord annet sted i bladet.

Utstillings- og juryutvalget (UJU) har hatt sitt første møte på over to år. Som det kan utledes av navnet er UJU vårt fagutvalg i alt som gjelder frimerkeutstillinger. Siden siste møte har saker vært behandlet per epost og telefon. Som det fremgår av omtale fra møtet lenger bak i bladet, fokuseres det på tiltak og reglementsendringer for å stimulere flere til å delta som utstillere og å bidra med assistanse til utstillinger hvis det er ønskelig. Det er forbundsstyrets oppfatning at frimerkeutstillinger med bred og variert deltakelse er god markedsføring av hobbyen vår, og også en vitamininnsprøytning for miljøet i den arrangerende klubb. Vi håper tiltakene etter hvert vil føre til økt aktivitet.

Så er det igjen tid for kunngjøring av søknadsfristen for årets tildelinger fra NORWEX®-fondet. Fondet består av midler fremskaffet ved samlernes innkjøp av særutgaver og overskudd i forbindelse med de internasjonale frimerkeutstillingene NORWEX® 80 og NORWEX® 97. Det kan søkes om midler til studier og tiltak som fremmer frimerkesamling som hobby. Det er avkastningen av fondskapitalen som deles ut etterskuddsvis hvert år. Med det lave rentenivå som har vært de siste årene vil det også i år være begrensede midler til utdeling. Fondsstyret vil også i år få en vanskelig oppgave med fordeling av midlene og ber derfor, for å lette arbeidet, om godt begrunnede og vel dokumenterte søknader til tiltak og prosjekter, og ikke generelle søknader.

Det kommer mange positive tilbakemeldinger på tidsskriftet og dets innhold. Jeg vil avslutningsvis likevel minne om mulighetene til å bruke tidsskriftet for å nå frem til andre samlere. For å få et variert og best mulig blad, er det helt nødvendig at dere bidrar med meningsytringer, artikler om egne samleområder, nye oppdagelser og omtale av ulike arrangementer både i forkant og som reportasje. Det er interessant og inspirerende å lese om hvordan andre bedriver sin hobby. Send ditt bidrag til neste nummer av tidsskriftet i dag.

Petter

Norsk Filatelistforbund
Postboks 875 Sentrum
NO-0104 OSLO

Tlf (+47) 22 20 80 53
Fax (+47) 22 20 80 54

Organisasjonsnummer: 970 168 982

Forbundssekretær:
Peer-Christian Anensen

Kontoret er betjent tirsdager og
torsdager fra kl. 10 til 14.
Besøksadresse: Casparis gate 9, Oslo

nf@filatelist.no www.filatelist.no

Bank
Norge 6034 05 43885
Danmark 1199 64 13684
Sverige 59 12 31-6

Styre og regionkontakter

Forbunds-president Petter E Pedersen
tlf 38 16 74 17, GSM +47 909 29 963

Vise-president Olav Håkonsen
tlf 55 18 04 90

Svein Bentsen, tlf 71 25 16 06

Per H Kristensen, tlf 63 97 14 19

Jan Lauridsen, tlf 78 98 74 43

Tønnes Ore, tlf 22 27 73 13

Carl Arthur Tønnessen, tlf 51 49 50 90

Brit Gullvåg, tlf 73 94 15 85

Tore Berg, tlf 22 27 23 72

Erik Lunde, tlf 69 35 22 25

FRIMERKEAUKSJON

Neste store auksjon avholdes i dagene
8-10 juni 2006 i København

Vi søker innleveringer til våre internasjonale auksjoner
Be om gratis eksemplar av vår katalog!

THOMAS HØILAND AUKTIONER A/S

Frimerker • Mynter • Vin • Våpen • Smykker
Lygten 37 • 2400 København NV • Tlf 0045 3386 2424
Muslingevej 40 • 8250 Egå • Tlf 0045 8612 9350
info@thauctions.com • www.thauctions.com

“DEAD LETTER” – ikke fullt så fatalt

I NFT nr.2,2006 skriver Odd Arve Kvinneland under tittelen “Et brev, en adressat og en bygdebok” om et brev sendt fra SURENDALEN 12 IX 00 til Minnesota, og som er kommet i retur fordi adressaten angivelig skulle vær “død”. Da har jeg to nyheter til ham, én god og én dårlig.

Vi tar den gode først: Det var kanskje begrenset engelsk /amerikansk kulturinnflytelse på nordvestlandet ved forrige århundreskifte, så et brev med et stempel “DEAD” var nok egnet til å sette en stakk i den som mottok det. Imidlertid, hvis adressaten var død, ville det nok kommet en påskrift med ordet “Died” eller “Deceased”. Det som tydeligvis *har* skjedd, er at brevet ikke har kunnet leveres, så er det kunngjort ved oppslag, jfr. stempellet “ADVERTISED”. Etter én måned er det erklært som et “DEAD LETTER”, altså et brev som ikke har kunnet leveres eller blitt hentet, og deretter sendt i retur. Legg merke til at det er forskjell i ankomststempellet, der det står “NICKERSON, MINN. REC'D”, og avgangsstempellet.

I større byer vil man sågar finne et “DEAD LETTER OFFICE”, som samler opp post som må åpnes for å finne avsenderen. På norsk kalles det “Brevåpningskommisjonen”.

Den dårlige nyheten er at adressaten nok er død nå.

Frederick Woxen, Oslo

Frimerkehengsler

Redaktør, du skreiv i nr 2 av NFT om hengsler kontra klemommer ved frimerkemontering. Det er svært mykje som taler for klemommer, ikkje minst at frimerka lett kan takast ut av albumet utan problem. Sjølv har eg i alle år brukt hengsler, men nå er eg på veg over til lommer. Grunnen

er at det er uråd (?) å få tak i hengsler som ikkje “limer” seg fast både til albumbladet og frimerket. Eg har kjøpt hengsler både hos Skanfil og i vanlege bokhandlarar, og alltid får eg dei same håplause. Dei siste åra er det såkalla Facit Lyx-hengsler som er å få tak i, men sjølv om det står utanpå pakken at dei er “avtagbar”, så har iallefall eg aldri fått til å skifta ut eit merke utan å laga stygge sår i albumbladet.

Mitt spørsmål til både redaktøren og lesarar av NFT er om det kan skaffast hengsler er som dei gule lappane som heng alle stader – og som har eit lim som gjer at det ikkje set merke når ein tar dei bort. Kanskje kan dei som lagar Facit Lyx driva med litt produktutveking og endeleg laga hengsler som ikkje ødeleg frimerke og album, men faktisk tar vare på dei.

Sveinung Astad

Hei Sveinung, frimerkehengsler er uekteleg et vanskelig tema å begi seg inn på. Selv har jeg bare noen få hundre igjen fra den amerikanske produsenten Dennison anno 1960. Disse er hva man kan kalle avtagbare. Etter det jeg forstår har firmaet ikke eksistert på lenge, men dets originale maskiner er igjen i bruk – nå hos Subway Stamp Shop. De avtagbare hengslene er høyst sannsynlig “Dennis’s Hinges PF Type A” og ligger som nummer 1 på Subways bestselgerliste. Du kan kontakte dem via www.subwaystamp.com.

Fra en undersøkelse som det amerikanske filatelistiske tidsskriftet fikk utført i 1992, var det bare to av tolv hengseltypen som fikk karakteren godkjent i forbindelse med avtagbarhet. Verre er det da med syreinnholdet i hengslene. Papirmassen i pergamynt er kjemisk behandlet så det holder, og fra undersøkelsen i 1992 var det bare et svensk produkt, med

navnet Novofold, som passerte syre-testen og viste seg å være alkalisk. Til gjengjeld var denne hengseltypen nærmest umulig å fjerne uten å vaske merket. Syre-problematikken skal vi komme tilbake til i neste NFT, men det hersker ingen tvil om at hengsler flest har iboende egenskaper som over tid vil ødelegge frimerker. Et tilsvarende problem får du også med klebemassen på Post-it® notes fra 3M.

red.

En fremtid for filateli?

Mange frimerkesamlere har en slags indre uro for hva fremtiden kan bringe for vår store lidenskap. Og fra tid til annen bibringer NFTs lesere sine refleksjoner gjennom medlemsbladet.

«Gubbeveldet» i filateliens tjeneste manifesteres til stadighet i tekst og bilder både i klubbenes styrer generelt og i medlemsbladet spesielt. Noe må jo være riv ruskende galt når rekrutteringen til hobbyen vår nærmest er fraværende.

Jeg har gjort og gjør mine egne tanker om mulige årsaker til denne, forhåpentligvis uønskede, utviklingen. Noen av disse er også blitt styrket gjennom egne og for meg negative erfaringer.

Det blir mer og mer tydelig for meg at den hierarkiske modellen som er bakteppe i vår lille samlerverden, er mer til skade enn til gagn for hobbyen vår. Etter min mening kan den best illustreres som en pyramide (et føydalsamfunn i miniatyr). I rangert rekkefølge styres markedet etter følgende skjematiske oppbygning fra topp til bunn (litt spissformulert) :

Øverst troner handlerne, OFK og styret i Norsk Filatelistforbund. Med sterke bånd nedover i systemet finner vi på neste nivå alle de kapitalsterke samlere og investorer, som kan kjøpe og

selge nær sagt uten tanke på pris. Til slutt kommer det store gross av samlere som er vanlige lønnsinntakere og som i mange tilfeller må bruke sparepengene for å skaffe seg de litt spesielle objekter.

Mest bestemmes priser av handlerne (Handlerkatalogen/auksjonskataloger) og OFK (Norgeskatalogen). Men også disse er kun rettledende, for i praksis er det mange ulike forhold og markedsmekanismer som påvirker pris (tilbud og etterspørsel).

Alt dette er lovlig og det er for såvidt heller ikke noe galt i et slikt system, i alle fall ikke så lenge de ulike grupper finner seg i sin skjebne.

Når jeg likevel våger meg på et lite røntgenblikk bak fasaden, skyldes det at jeg frykter for at dette imaginære korthuset for tiden rystes av et kunstig høyt prisnivå, som i neste omgang står det i fare for det totale sammenbrudd om ikke noen «bryter ut» og gjør viktige grep før boblen sprekker.

Dessverre er jeg redd for at de etablerte på toppen av pyramiden allerede har sikret sine verdier i kraft av sine posisjoner, så dette vil først og fremst ramme de som står lavest i systemet. Derfor er heller ikke juniorarbeid og rekruttering tema i de indre gemakker. Mitt inntrykk er at i den grad slike initiativ blir tatt, er det helt på det ideologiske grunnplanet i de lokale klubbene.

Disse tankene (noen vil kanskje mene oppgulgene) har modnet gjennom min litt anonyme tilværelse på grunnplanet, men kommer også som følge av noen erfaringer jeg har gjort den senere tid.

Gjennom min lidenskapelige interesse for posthistorie, har jeg over et par tiår prøvd å presentere lokale poststeder i tekst, bilder; illustrert med filatelistiske objekt. Lenge passet

det lommeboken min godt, og det ga meg en stimulerende og meningsfull mulighet til å kombinere fag og hobby. Men i den senere tid har bildet endret seg. Flere har kastet seg på møllen, og i dag oppnås det i mange tilfeller fantasipriser på til og med nyere stempler. Således kan det også hevdes at auksjonssystemet sementerer filateliens føydalsamfunn, idet vanlige lønnsinntakere, naturlig nok tvinges til å vurdere objekt innenfor de rammer deres personlige økonomi tillater.

Har man derimot nådd et trinn opp, kan det nær sagt fråtses i samlinger som igjen kan stykkes ut til almuen og investeringen betaler seg med renter! Og vi vanlige dødelige blir deres redskaper som nyttige idioter.

For tiden har jeg engasjert meg i å komplettere posthistorien for et lite poststed i Nordfjord der min bestefar og onkel var stedets poststyrere. Men selv om poststedet har en relativt kort historie (1929 - 1971), har det vist seg vanskelig å skaffe gode objekter. Senest nå spratt et 4-rings nummerstempel opp i over 1 300 kr inkl. salær.

Igjen: *survival of the fittest* !

For en tid tilbake hadde jeg avtalt pris for en konvolutt med samme stempel påskrevet min bestefars håndskrift. Objektet skulle hentes hos en hva jeg trodde var en seriøs handler. Ved fremmøte viste det seg imidlertid at vedkommende først og fremst var interessert i få vite hvor høyt jeg var villig til å gå for å skaffe dette kronen på verket i samlingen min. Og her snakker vi om en pris som etter min mening allerede var altfor høy!

Vår lille frimerkeverden er ikke større enn at vi må ta vare på hverandre og at alle må bli vurdert som likeverdige. Arroganse og overbærenhet tjener ingen til ære. Carpe diem!

Helge Sæthre

Hei Helge, som frimerkesamler kjenner jeg meg ikke helt igjen i den prissettings-strukturen du skisserer. Jeg tror at hvis alle samlere kunne blir enige om at de ikke ville gi mer enn 25 kroner for et merke, så ville heller aldri noen få mer enn 25 kroner for merket – så enkel er den saken. Men i likhet med alt som omsettes, markedsføres også frimerker på mange måter.

Selv har jeg enkelte samleområder som bare noen få personer forstår seg på, hvilket jeg tror er tilfelle for ditt felt også. For det meste klarer jeg å snuse meg frem til interessante og pene objekter som ikke behøver koste mer enn i området 20 til 200 kroner hos handlede – ganske enkelt fordi de ikke anser objektet for å ha videre kommersiell verdi. Og det har de nok i bunn og grunn rett i. Kanskje er det bare to-tre personer i hele verden som kan ha noenlunde interesse for objektet.

Siden det nå en gang er slik at frimerkesamlere skifter beitemarker, rett og slett går lei av visse samleområder, er det derfor vanskelig å forutse om slike spesielle objekter som du viser til vil fange tilsvarende interesse på auksjon i fremtiden. Neste gang blir kanskje tilslaget under utrop. Hvis auksjonarius i det hele tatt vil ta inn objektet.

Det verste eksempelet i moderne tid, er nok "blokka", som den kalles, med 82 x 8 skilling Oscar I og 3 x NK3 nummerstemplet 44 (Christiansund). For ikke lenge siden var salgsprisen rundt 300 000 kroner (arrestér meg hvis jeg bommer med 75), men i fjor var utrop "gi bud" med tilslag rundt 50 000. Objektet har i dag som sådant muligens større verdi for en lokalsamler av Kristiansund-området enn en spesialsamler av klassisk Norge eller Oscar-merkene. (Forts. s 11)

NORWEX®-FONDET

Søknader om tildeling

NORWEX®-FONDET består av midler skaffet til veie ved frimerkesamleres innkjøp av de av Posten Norge AS utgitte særutgaver i forbindelse med den internasjonale frimerkeutstilling NORWEX® 80, og av overskuddsmidler fra avholdelsen av den internasjonale frimerkeutstilling NORWEX® 97, som i sin helhet ble finansiert av Posten Norge AS. Beslutningen om å opprette fondet ble fattet på Norsk Filatelistforbunds landsmøte i Stavanger 13. juni 1981, etter forslag fra NORWEX®-utstillingens eksekutivkomite. Fondet bestyres av et fondsstyre med fem medlemmer, hvorav to er oppnevnt Posten Norge AS og tre er oppnevnt av Norsk Filatelistforbund.

Formålet med fondet er:

- ▣ å fremme frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet
- ▣ å fremme studiet av Norges frimerkeutgaver, poststempler og andre filatelistika, samt Norges posthistorie.

Avkastningen av fondet skal hvert år deles ut til formål som definert ovenfor.

Midlene skal deles ut etter søknad, men kan også deles ut etter innstilling fra fondsstyret.

Følgende kan søke tildeling fra Fondet:

- [A] Frimerkeklubb eller forening tilsluttet Norsk Filatelistforbund.
- [B] Frimerkeklubber, foreninger og grupper utenfor Forbundet.
- [C] Enkelpersoner og grupper som driver studier og arbeider, som etter Fondsstyrets vurdering er til gagn for norsk filateli og posthistorie, eller for frimerkesamling som hobby og meningsfylt fritidsaktivitet.

Søkere som driver ervervsmessig virksomhet med frimerker, faller utenfor rammen av fondets intensjoner.

Det samme gjelder søknader vedrørende ervervelse av frimerkemateriale eller utbygging av samlinger.

Søknad skal skrives på eget søknadsskjema, som finnes på baksiden, eller fås tilsendt ved henvendelse til fondets sekretariat. Skjemaet finnes også på Forbundets hjemmesider: www.filatelist.no

Alle søknader skal være begrunnet, og søkeren må oppgi størrelsen på det beløp det søkes om. For søknader som angår klubber eller gruppers drift, skal det vedlegges regnskap for siste driftsår. For søknader vedrørende utstillinger, publikasjoner, studiearbeider eller tilsvarende, skal det vedlegges budsjett.

Søknadsfrist 31. mai 2006.

Tildelingene fra fondet vil skje i tilknytning til frimerkeutgivelsen i september 2006.

Tildelingene vil bli offentliggjort i NFT umiddelbart etterpå.

Søknader sendes til:

NORWEX®-FONDET's sekretariat, v/Petter E. Pedersen, Postboks 1125, 4683 SØGNE.

Alle søkere vil få skriftlig bekreftelse på at søknaden er mottatt.

Søknad om tilskudd fra **NORWEX®-FONDET**

NB! Les rettledningen på den andre siden nøye.

Søknadsfrist: 31. mai 2006

Søknaden sendes til:

Norwex®-fondets sekretariat, v/Petter E. Pedersen

Postboks 1125, 4683 SØGNE

Søker-navn / klubb:

Adresse:

Postnummer:

Poststed:

Søknadsbeløp kroner:

Kontonummer for overføring av eventuelt tilskudd (11 siffer):

Formål det søkes tilskudd til (arrangement, utstilling, kurs etc):

Begrunnelse og beskrivelse av formålet med søknaden (legges evt ved på eget ark):

Vedlegg til søknaden, angi hva (f.eks. klubbregnskap, budsjett e.lign.):

Dato:

Underskrift:

Vennligst ikke skriv i dette feltet. (Reservert fondets sekretariat).

(Fortsatt fra side 8) Tidene forandrer seg, såvisst; det samme gjør samleinteresser. De nydeligste klassiske merker, friske i fargen og pent sentrerte, med diskrete hjørnestempler, mottar knapt et hevet øyenbryn. Men har du et lekkert sentrert stempel fra en liten vestlandsbygd på et merke med manglende hjørnetagg og vindskeive marger, så finnes det plutselig to personer som vil legge hele oljeformuen sin i dette objektet – et objekt som kanskje har overlevd tidens tann utelukkende fordi det var lagt i en pergamyntpose påskrevet "ødelagte merker", og eieren glemte å kaste den. Du kan gjerne trekke parallellen til postfrisk versus hengslet. De råeste merkene ble i sin tid montert med hengsel inn i album, mens dublettene ble samlet i bok – og er blitt dagens vinnere.

Frimerkesamling er en hobby (eller kulturell sport) for tålmodige mennesker. Det må vi være for å studere merkene og brevene våre. Samtidig er vi gode ambassadører for ordspråket "den som leter finner". Før eller senere dukker "noe" opp, forhåpentlig hos en som ikke har spesielt behov for objektet selv.

Tilfellet med brevet fra din bestefars tid, er selvfølgelig leit å høre om, men mange mener jo at handlerne ikke lenger tør å handle objekter. Istedenfor setter de dem på auksjon, nettopp fordi de ikke tar sjansen på at det ikke finnes to personer som er villige til å gi oljeformuen sin for eksempelvis et slikt brev. Første skritt i riktig retning vil kanskje være å spore opp andre samlere med samme interesser som deg. De fleste frimerkesamlere har drøssevis med dubletter som bare hopper seg opp, og den enes gråstein kan være ditt gull. Med god kommunikasjon dere imellom, kan samlinger bygges for en rimelig penge. Det finnes nemlig ingen fasit for hva som må inn i en samling (selv om enkelte utstillingsdommere

har gjort seg bemerket i den retningen...) Og når de særeste toppobjektene blir satt opp på en auksjon, så klarer dere sikkert å komme overens om slike ting også, bare viljen er der. Vi har jo mange særforbund for spesialiserte samleområder i Norge, tilsluttet Norsk Filatelistforbund, og det er ikke uten grunn. Hva med å få bedre kontakt med miljøet i en av dem, som en sped begynnelse?

Når det gjelder saken med handleren som du hadde en avtale med: Er vedkommende medlem av Handlerforeningen, og har du i så fall henvendt deg der i sakens anliggende?

red.

Ordrestempling

Jeg har i det siste syslet med tanken om å opprette en database over dokumentert ordrestempling av norske merker. Enkelte samlere forstår knapt betydningen av ordet ordrestemplet, mens andre skyr slike merker som pesten. Sett i lys av den prisspiral såkalte luksusstemplede moderne norske merker ser ut til å være inne i, føler jeg at mange samlere har begynt å bli historieløse. Jeg ønsker derfor å få innspill om denne ideen – det være seg tanker om hvordan det kan ordnes, hvem som allerede har opparbeidet materiale på området, eventuelle motforestillinger og så videre. I utstillingsfilatelien slås det nemlig hardt ned på ordrestemplede merker i samlinger dersom disse ikke uttrykkelig er presentert som slike.

Noen vil mene at det nettopp var problemet med ordrestempling (av nedre venstre hjørne) som for 25 år siden var instrumental i å fremprovosere lux-fenomenet for norske frimerkers vedkommende. Stempelsamlere hadde bestandig hatt sansen for rettvendte stempler, men gjengs oppfatning var at så mye av merket skulle synes i en Norge-samling, og at stempelet derfor måtte være så lite sjenerende som mulig. Korrekt

annullering av norske frimerker har fra Postens hold offisielt vært å kansellere merkene for videre bruk. Til de første frimerkeutgivelsene ble det til og med laget egne stempler for dette formålet, riststemplene (som senere ble omgravert til nummerstempler). Derfor er det mer utfordrende å finne et slikt stempel i et hjørne enn midt på merket. Og slik har situasjonen vært omtrent siden den tid, med den følge at "filatelistisk stempling" i hundre års tid var ensbetydende med hjørnestempling. Det er med andre ord ikke bare lux-avstemplinger som må betegnes som ordrestempling.

Hovedtyngden fra 1937 til ca 1980 finnes i de tidvis karakteristiske stemplene hos Postens filatelistjeneste (PFT), men disse lar seg forholdsvis enkelt identifisere. Er det noen som har lyst til i fellesskap å ta utfordringen med å identifisere de andre?

red.

NORFILEX 06

Vi minner om at påmeldingsfristen for utstillingen NORFILEX 06 i Trondheim 13.–15. oktober var 1. april. Dersom du har tenkt til å melde deg på, men påmeldingsfristen gikk deg hus forbi, må du snarest mulig kontakte utstillingskomiteen.

Legg merke til at det er mulig å delta med en samling selv om denne tidligere ikke har kvalifisert via klubb- eller regionalutstilling. I spesialreglementet er det nemlig tatt høyde for fravær av regionalutstillinger siden OSLO2005. Benytt derfor denne anledningen til å melde på samlingen din, det være seg en én-rammes eller større.

Mer informasjon kan du lese i NFT 1/06 eller få via NFs internettside www.filatelist.no. Styret i klubben din skal også ha fått tilsendt påmeldingsskjema og bulletin. Teknisk arrangør er Nordenfjeldske filatelistforening, og utstillingen finner sted i Trondheim Spektrum.

Norske maskinstempler

Det er hyggelig at Marius i NFT 2/2006 tar for seg maskinstempler. Mindre hyggelig er den litt negative holdning han viser til Norske maskinstempler med tekst 1903-1978. Jeg tåler å lese litt kritikk, men jeg tror at Marius kunne ha godt av en gang til å lese innledningen til den gamle maskinstempelboken, og sette seg tretti år tilbake i tid, den gang vi jobbet med saken. I motsetning til det som skjedde tidligere, og har skjedd senere på katalogisering av andre filatelistiske emner, så inviterte vi samtlige forbundsklubber til dugnad. Vi fikk god hjelp av Postmuseet og Postbiblioteket, men var ikke i nærheten av å be om å få snuse i Postens arkiver. At Anders Langangen 15-20 år senere har fått adgang til studier i postarkiv er jo bare positivt og har gitt norske samlere et unikt hjelpemiddel.

Anders Langangens arkivstudier og vårt registreringsarbeid er to vidt forskjellige saker, så hvordan "han forsøkte langt på vei å sette rotet i system" (sitat NFT2/06) henger ikke i hop. Langangen dokumenterer når det enkelte postkontor får utlevert stemplingsmaskin, mens vårt arbeid bestod i å finne ut sted og tid en tekstklisje var i bruk. Prøvekjøring og innkjøp av de aller første maskiner er grundig gjennomgått av Langangen, men er også omtalt i vår katalog side 147-155.

Bakgrunnen for mitt arbeid med denne boken var en motivsamling Veger og vegbygging. Jeg hadde en del maskinstempler, og var sjokkert over at det ikke fantes oppslagsverk hvor jeg kunne få hjelp. (Etter flere års arbeid, kunne jeg slå fast at det ikke eksisterte flere enn de fem jeg allerede hadde i samlingen). -> Se motivsammenstilling bakerst i boken.

Etter at boken var ferdig, hadde jeg maskinstempler helt oppe i halsen. Ingen andre i arbeidsgruppen ga signaler om å fortsette – slik at våre intensjoner om å registrere stempler uten tekst (streker og bølgelinjer) og komme med en priskatalog døde hen.

Vi fikk mange henvendelser fra samlere med registreringer på utvidet brukstid av stemplene og bruk på flere postkontorer. Dette var jo ventet og helt logisk ut fra det system vi jobbet etter. Disse opplysningene ble samlet av Jan Baashuus-Jessen og senere overlatt til en samler som seriøst jobber med revisjon av katalogen. For tiden har han andre viktige filatelistiske jern i ilden; arbeidet vil bli fullført. Etter det jeg har erfart, er det kun én, muligens to, tekstklisjeer fra perioden 1903 til 1978 vi ikke fikk med oss i boken. Etter min mening var dugnaden vellykket.

John Fredriksen

Hei John, det var da langt fra ment som kritikk, men mer som en betraktning over de arbeidene som hittil har vært publisert om norske maskinstempler. Hvis du ser det fra denne synsvinkelen, henger da også det andre mer i hop. Det er tilsvarende flott å få tilbakemelding fra en av dem som for tretti år siden var med og gjorde pionerarbeidet for katalogisering av maskinstempler i Norge, og jeg håper fremdeles å få høre fra noen som sysler med det i dag. NFT er jo også en dugnad med forbundsklubbene – en kontinuerlig dugnad, der det går an å vise fram hva man sysler med, og ikke minst forsker på. Her behøver ingen "sannheter" være vanntette. Med NFT når man ut til over 5 000 engasjerte frimerkesamlere som kan hjelpe til med å gjøre eksempelvise stempelbøker så komplette som mulig innen de publiseres.

red.

Enda en pinsett er lagt ned

Den triste nyheten om at vår gode frimerkekamerat Jockum Bugge er gått bort, har etterlatt et stort tomrom. På grunn av hjerteproblemer hadde han vært borte fra Sandefjord Filatelistklubb, men etter operasjon og rekonvalesens var han igjen aktiv på møtene. Det ble dessverre ikke lenge vi fikk ha ham med oss.

Jockum var bestandig blid og hjelpsom – en som tok ansvar og som sjelden sa nei. Han var meget musikkinteressert, og spilte både klarinett og saksofon – selvsikre i korpssammenheng. Han hadde en omfattende frimerkesamling og stor spennvidde i det han samlet. Av profesjon var han regnskapsmann, og høsten 2005 ble han engasjert som regnskapsfører i Norsk Filatelistforbund.

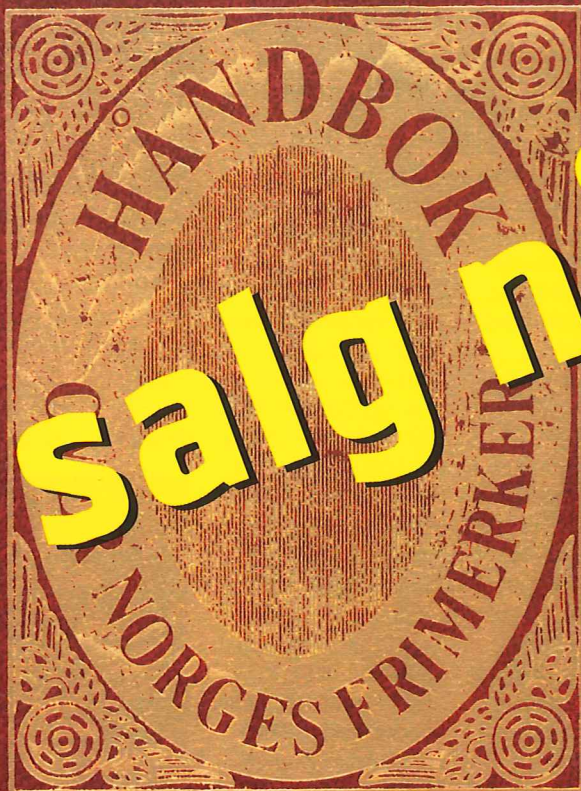
Han vil bli dypt savnet. Jockum var også en mann med stor rettferdighetssans, og sa alltid ifra når noe ikke var riktig – en meget god egenskap. Jockum vil alltid ha en plass i klubbens hjerte: "Jockum, hvor du enn er, så vit at klubben din vil eksistere og vi vil fortsatt samle frimerker, slik som du alltid gjorde".

Vi lyser fred over Jockum Bugges minne.

*Sandefjord
Filatelistklubb,
Ole-Fredrik Olsen
(formann)*

Ny utgave av HÅNDBOKEN

I salg nå!

*Hos din frimerke-
forhandler eller
direkte fra forlaget.*

**Bind VIII
av Chr. H. Knudsens
produksjon 1909–1929**

***Kun kr 300,-
+ porto***

*Ring, skriv, faks eller send din
bestilling som epost i dag til:
Norsk Filatelistforbunds Forlag,
PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN.
Telefon 908 40 286. Telefaks
55 18 05 42. Eller epost til
olhaako@online.no*

KFKs byttetur til Danmark

Kristiansand Filatelistklubb har de siste 7-8 årene hatt tradisjon med å reise til Ålborg i Danmark i begynnelsen av februar for å være med på Nord-Jyllands største byttedag i Løvanghallen. Denne gangen reiste et klubb-følge på ca. 25 personer nedover, hvorav 6-7 hadde med seg ledsager. Vi stilte optimistisk på kaien ved Color Line-bygget tidlig fredag morgen 10. februar uten å se noe til båten som skulle frakte oss over Skagerak. Det viste seg at "Christian Quart" hadde fått maskintrøbbel og gikk med redusert fart mot Kristiansand, men dukket heldigvis opp omsider, slik at avgangen ikke ble utsatt mer enn to timer. Overfarten gikk deretter svært greit, og med privatbiler brukte vi en drøy halvtime fra Hirtshals til Ålborg, hvor vi booket inn på Slotshotellet nede ved Limfjorden. Hotellet ligger sentralt i forhold til byens sentrum og pulserende folkeliv både på dag- og kveldstid – med kun få minutters gange til de ulike attraksjoner. Selve utstillingsdagen var lørdag, slik at resten av fredagen gikk med til noe shopping og sightseeing i nærområdet. Kvelden ble overlatt til den enkelte med hensyn til

program, og noen av oss slo oss sammen for å teste det danske kjøkken. Vi havnet på mathuset "Benson" i Jomfru Anes gade, hvor en 3-retters smakte helt fortreffelig.

Den store dagen – lørdag 11.

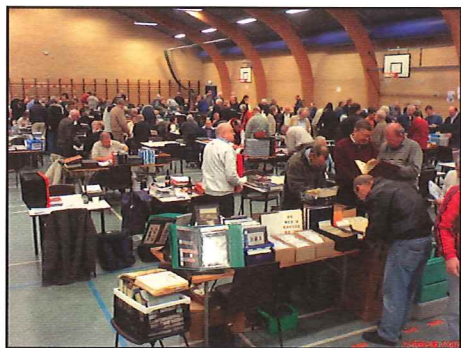
februar – var det klart for å reise til utstillingshallen i bydelen

Nørresundby. Været viste seg fra sin beste side – flott intervær med litt snø, stille og full sol. Etter en solid frokost på hotellet, dro frimerkefolket ved 09.30-tiden mot Løvanghallen, mens reisefølgets ledsagere planla et videre shoppingfremstøt på Bilka eller andre av byens varehus/butikker. Det er Aalborg-Nørresundby frimærkeklub som arrangerer denne årlige byttedagen. De nordjyske frimerkeklubbene har et mer organisert samarbeid enn det

Fra frokosten: Bjørn Tortveit, Odd Hauge, Inga Hauge og Ingrid Tortveit.

kvaliteter. Vel fremme i byttehallen, fikk vi norske tildelt gratis bord til disposisjon, der vi slo oss ned med vårt materiale. Hyggelig var det også å møte

en gjeng østfoldfilatelister fra klubber i Fredrikstad-Sarpsborg-området. De har også begynt å ta turen hit som en tradisjon. Omtrent 400 samlere var innom hallen i løpet av åpningstiden. Her var det selvfølgelig mest dansker – både private handlere/kremmere og fra frimerkebutikk, samt amatører og mer drevne filatelister i skjønn forening. Det ble byttet og kjøpt blant et stort utvalg postkort, brev, bedre frimerker fra mange land, sammenstillinger og samlinger av diverse typer. Det gjaldt bare å være tålmodig ved leting og gjennomgang på de forskjellige stasjonene/bordene. Det var

Rolig prat rundt et av byttebordene, fra venstre: Jørgen Orf, Willy Nygren, Kjell Hanssen og Terje Kåringstad.

vi er vant med fra Norge, og 14 av klubbene fra Skagen til Hobro har slått seg sammen i en paraply-organisasjon som jobber tett sammen med hensyn til møte-, foredrags-, bytte- og utstillingsvirksomhet, der de drar veksler på hverandres

som regel noe å finne – enten til egen samling, til bytte/salg eller til en frimerkevenn. Nå er nok de fleste dansker samlermessig mer europarettet, mer internasjonale og med en bredere og mer eksotisk dragnings enn den tradisjonelle norske frimerkesamler. Noen av nordmennene som var i hallen opplevde flere av de danske samlerne som "gjerrige" – d.v.s. at det var om å gjøre å kjøpe billig og selge dyrt. Derimot var dansker vi kjente fra før, og som vi var blitt gode venner med gjennom flere år, av en helt annen kategori: gjensidig grei og uproblematisk handel/bytte.

Etter hvert som dagen skred frem, ble hallen nokså røykfyllt – danskene har ennå ikke innført de samme røykelovene som hos oss, og spenningen ved å lete etter et nytt objekt avtok.

Tilbake på hotellet fikk vi en rolig periode før kveldens sosiale sammenkomst. Vi hadde bestilt felles middag på La Casa ved havnen, der det var dekket for langbord og hvor det var stående buffet med både varm og kald mat. Maten var god med matchende drikke. Etter endt måltid forlot vi gruppevis spisestedet, og vi havnet på et par av de lokale pubene før returen til hotellet noe over midnatt. Her var det noen som fortsatte "det sosiale" i en komponert sofagruppe i 3. etasje. Søndag frokost ble noe forsinket, men vi hadde svært god tid på oss før båtreisen hjem fra Hirtshals. Noen rakk også å gjøre siste-liten-shopping på dansk jord før båten la fra kai. Klubben hadde nok en gang gjennomført en på alle måter vellykket Ålborgtur. Vi etterlyser flere norske klubber på slike byttetreff i fremtiden. Avstanden og tilgjengeligheten er ikke avskrekkende fra Sør- og Østlandet ned til Nord-Jylland. Det å treffe andre mennesker med samme interesser innenfor en sosial ramme, øker gleden ved vår kjære hobby.

Jan Michaelsen

Ålesund FK gratulerer...

Aalesund Filatelistklubb har nylig feiret 65-års jubileum – klubben ble stiftet 6. februar 1941. I forbindelse med feiringen ble det delt ut Forbundsmedaljer til medlemmer som har hatt styreverv i mer enn 10 år. Bildet viser de som fikk utdelt medaljen på en tilstelning klubben hadde onsdag 15. mars.

Bak fra venstre ser vi Einar Måseidvåg, Jens-Petter Grebstad, Patrick Young, Arve Hoel, Helge Steffensen, John M. Vinje, Arne Aase. Foran fra venstre ser vi Leif-Otto Engelberg, Kim Henriksen og Daniel Geffroy. Aalesund Filatelistklubb har rundt 100 medlemmer, og klubben er svært aktiv med samlermesser, auksjoner og andre arrangement i tillegg til ordinære medlemsmøter annenhver onsdag.

Og i Sandefjord...

Sandefjord Filatelistklubb seiler i medvind og møtene er usedvanlig godt besøkt. Vi har hatt en del foredrag og temakvelder i året som har gått. Klubben har nå nedsatt en ny auksjonskomité, og håper at vi til høsten skal få av stabelen en høstauksjon. Erik Lunde fra Forbundet var på besøk da vi avholdt årsmøte, og i den forbindelse fikk tre av klubbens medlemmer Forbundsmedaljen for lang og tro tjeneste. Bildet viser

fra venstre: Odd Galteland, Roy J Nilsen og Øivind Bøhn. Til sammen har de en fartstid i klubben på nær 40 år. Vi gratulerer, og takker alle tre for en formidabel innsats.

UJU-møte i Søgne

UJU fra venstre: Hallvard Slettebø, Tønnes Ore, Per M Kindem, Ingolf Kapelrud og Petter E Pedersen.

Utstillings- og juryutvalget (UJU) møttes i Søgne 18. mars for å diskutere utstillingsspørsmål og endringer i utstillingsreglementene. Utvalget har fem medlemmer, der tre er oppnevnt av dommerutvalget (dommere på nordisk og internasjonalt nivå), og to er oppnevnt av forbundsstyret. UJU behandler spørsmål som angår utstillings- og bedømmingsvirksomhet.

Forbundet ønsker at det arrangeres flere regionale utstillinger. De siste årene har en del utstillinger blitt avlyst, delvis som følge av for få påmeldinger, og UJU diskuterte tiltak for å hindre avlysninger. Blant annet vil NFs oppnevnte dommer/juryformann få i oppgave å følge opp under planleggingen av utstillingen og bidra med assistanse dersom arrangørklubben ønsker det.

Nåleklassen ble i sin tid innført for å stimulere flere samlere til å stille ut, men populariteten til denne klassen har gått ned. UJU foreslår å avvikle nåleklassen og i stedet utvide medaljerekken på regionale utstillinger med to nye nivåer under bronsemedalje. Det vil si at bronsemedalje (40 poeng) beholdes, og så kommer det sølvnål (30 poeng) og bronsenål (20 poeng). Under 20 poeng gis deltagerdiplom. Samtidig reduseres minstekravet til antall utstillingsrammer fra 3 til 2 på regionale utstillinger. UJU håper dette kan

bidra til at flere nye samlere ønsker å stille ut. UJU foreslår også andre endringer i rammetall: maks 8 (før 10) i konkurranseklasse både på regionale og nasjonale utstillinger, mens maks 10 rammer i mesterklassen beholdes som før.

På den nasjonale utstillingen Oslo 2005 var det hele 32 eksponat i mesterklassen, og UJU mener at det er for mange. Regelen har vært at mesterklassen består av eksponat som har oppnådd gullmedalje på en tidligere nasjonal utstilling. Fra og med Norfilex 2006 blir dette endret slik at det nå trengs tre gull på nasjonal/ internasjonal utstilling før eksponat flyttes fra konkurranseklasse til mesterklasse.

Frimerker i Sentrum 2005 var den første rene enrammes utstilling i Norge. Det var også første utstilling med postkortklasse med bedømming. UJU vil utarbeide forslag til reglement for en postkortklasse til bruk ved fremtidige utstillinger. Dette vil basere seg på tilsvarende reglement fra Sverige og Danmark, og på erfaringene fra Frimerker i Sentrum 2005. Foreningen Norske Postkortsamlere vil også bli konsultert.

Regelendringene som er nevnt her foreslås av UJU, og så er det forbundsstyret som eventuelt vedtar endringene.

Hallvard Slettebø

Utstillingssamling

Kritiske suksessfaktorer – del 7

Komplekse rammestrukturer

For mer informasjon om dataprogrammet vi bruker i denne artikkelen, se NFT2/06.

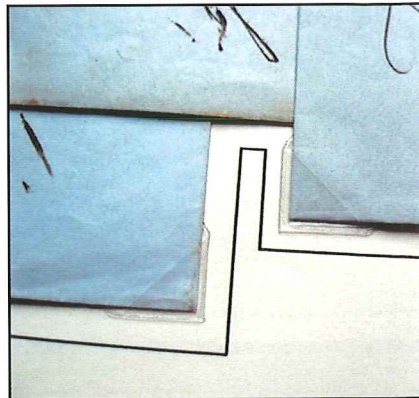
Siden vi hadde en så lang artikkel om montering med data i forrige utgave av tidsskriftet, skal jeg bare vise en eneste liten ting nå. Til gjengjeld er det er en av de mange fremgangsmåtene for å lage rammer rundt overlappende

objekter. Dette er faktisk det eneste tekniske spørsmålet som noen har stilt meg i kjølvannet av introduksjonen til OOo2 DRAW. Noen trodde at jeg hadde maskert området inne i to overlappende rammer ved å plassere et hvitt objekt over strekene, men sådan er ikke tilfelle.

Du kan såklart gjøre det på den måten også, men huttetu for en

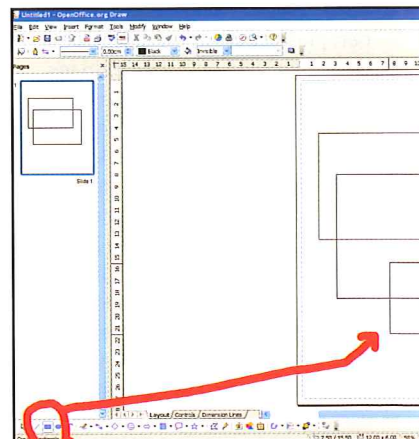
prosess det er, og for et ork hvis du skal forandre noe – som å gjøre en av rammene noen få millimeter bredere. Nei, da er det bedre å splitte rammene opp i separate strek-elementer og skyve dem på plass.

Profesjonelle layout-programmer, som koster rundt 7 000 kroner, har innebygget funksjoner for å gjøre dette automatisk, men siden Draw-modulen i OpenOffice.org 2 er utviklet av brukere og distribueres gratis, kan vi ikke forlange allverden heller. Slike funksjoner

kommer nok i åpen-kildekode også om noen år, men i mellomtiden får vi jukse litt.

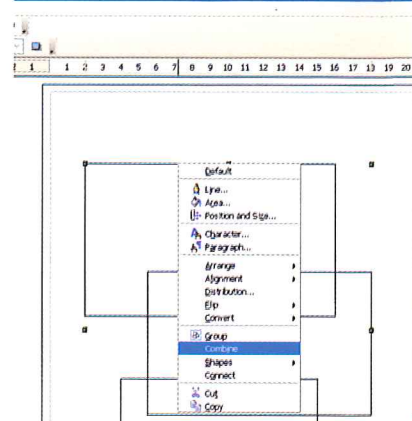
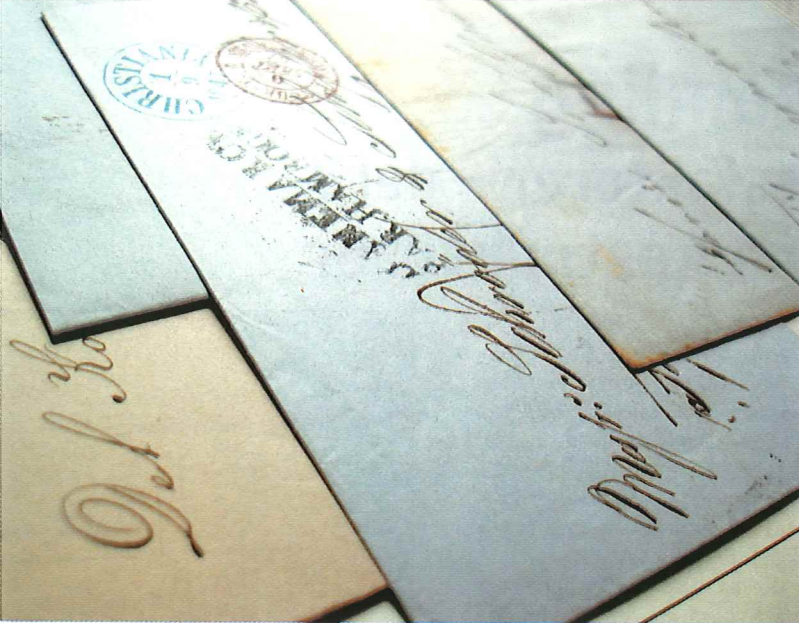
Husk at når du pusler med dataprogrammer som dette, er det lov å utforske funksjonene og se om det lar seg gjøre å foreta noen snarveier. Hvis du oppdager geniale fremgangsmåter, er det bare å ta kontakt slik at vi får informert de andre leserne om dem også.

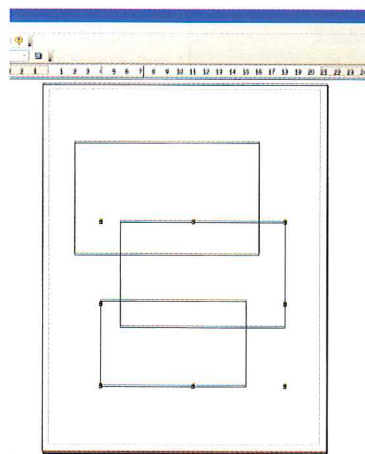
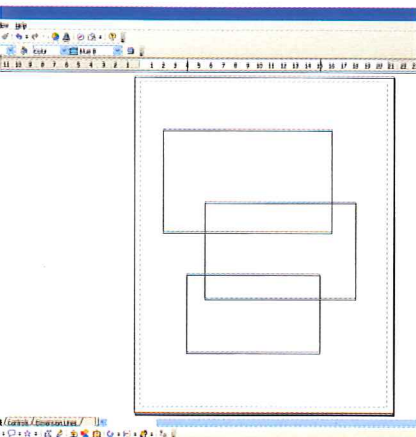
Det første vi gjør er å tegne opp et par-tre rektangler som skal illustrere rammer. I virkeligheten vil du sette størrelsen på disse etter de målene objektene dine

Når det begynner å bli trangt om plassen, kommer en kompleks rammestruktur med overlappende objekter til sin rett. Enkelte vil sikkert peke på at dette ikke vier objektene den fulle oppmerksomhet som de behøver, men slik er valgets kvaler. Dette eksempelet er fra et en-rammes eksponat med 50 brev og enda flere singelobjekter... men jeg vil ikke anbefale slik praksis utenom i ekstreme tilfeller.

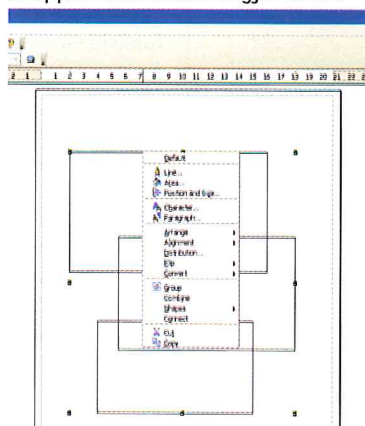

Deretter klikker du med høyre musknapp på en av linjene i de rektanglene som nå er markerte. Det er viktig at du treffer korrekt på linjen, og ikke midt i bildet, for i motsatt fall brytes fellesnevneren, og du må begynne på nytt med å markere rektanglene. Velg deretter COMBINE fra rullgardinmenyen.

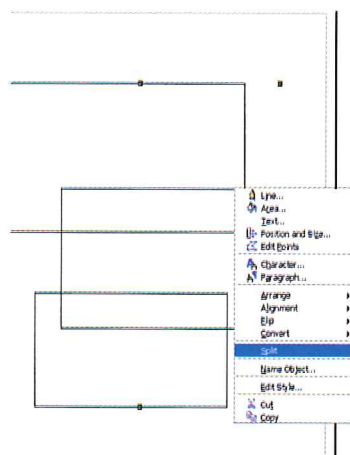

har, pluss en bestemt margin, noe du ordner med god, gammeldags linjal. Hvis du har problemer med et blått rektangel når du begynner å tegne med rektangel-verktøyet fra verktøylinja nede til venstre, så gå én leksjon tilbake for å repetere hvordan du utfører basics. For hver ramme du vil tegne, må du ned på verktøylinja og velge rektangelet, med mindre du har laget deg en mal. Maler skal vi imidlertid komme tilbake til ved en annen anledning.

Hold nede shift-knappen (den med omriss av pil-peker-opp) og klikk på selve rammene på hvert av rektanglene. Fortsett å holde shift-knappen nede mens du gjør dette.

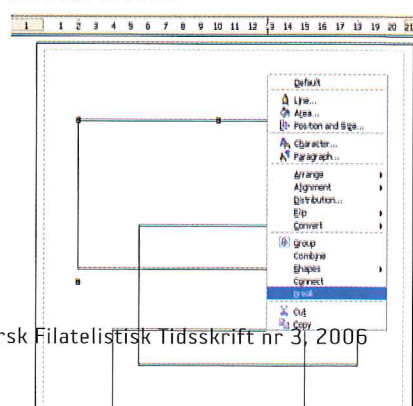

Når du så har tegnet ønsket antall rektangler som korresponderer med de overlappende objektene dine, så som brevkort, følgebrev og konvolutter, er fremgangsmåten for å kombinere dem følgende:

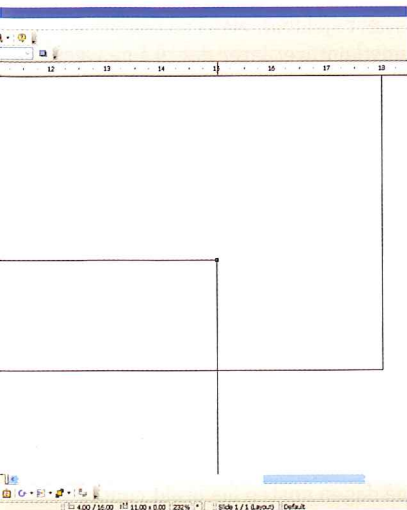

Høyreklikk en av linjene igjen, fremdeles må alle rammene være markert, og denne gang velger du SPLIT fra rullgardinmenyen.

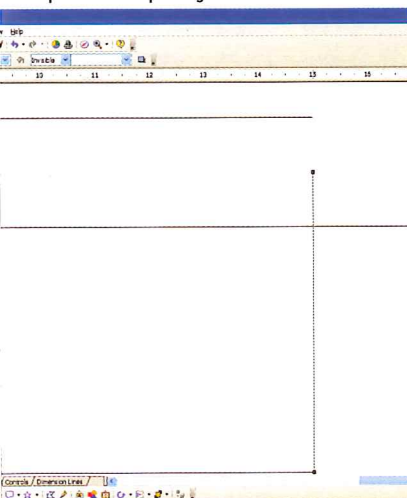
Repetér høyreklikkingen, og velg deretter BREAK.

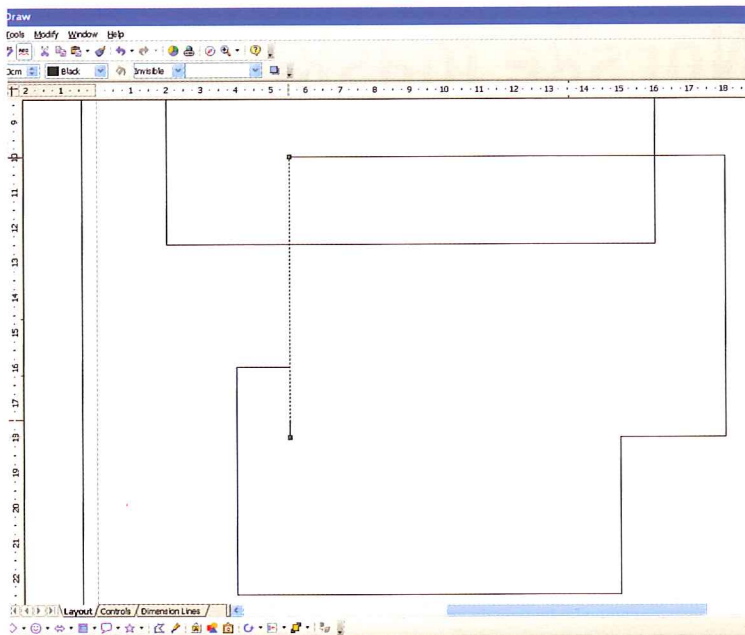
Den operasjonen du nå har gjennomført, resulterer i at samtlige linjer i rektanglene er oppløst i hjørnene! Genialt, for nå kan du forsiktig ta tak med muspekeren i et av hjørnene og justere linjen så lang som den behøver å være for at overlappingene skal fungere når du skriver ut arket ditt.

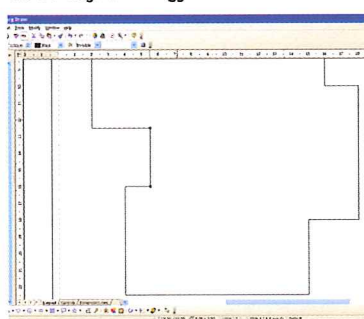
Når du klikker på linjene nå, dukker det opp grønne små firkanter i hver ende av dem. Det er disse du griper tak i og skyver inn i passende posisjon.

Husk å benytte forstørrelsesglasset mens du holder på å joine hjørnene. Noen ganger har DRAW problemer med å gjengi linjene under en slik krympe- eller strekk-operasjon. For å se linjen din igjen, kan du rulle

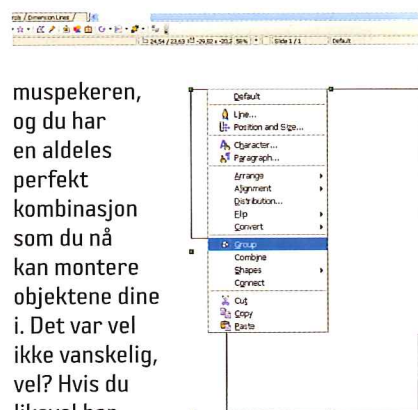
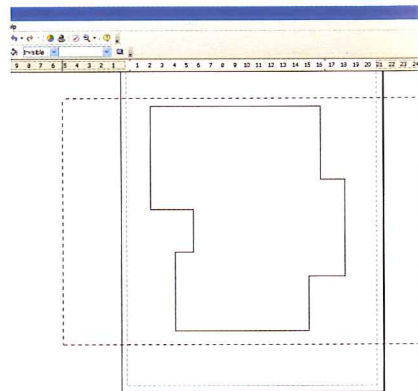
skjermbildet opp og ned, og da bør du se linjen din igjen.

Kommer du i beit for linjer, altså at du må ha en til for å komplettere en kompleks rammestruktur, aktiverer du bare en linje ved å klikke på den, trykke Ctrl-C og Ctrl-V for å kopiere den. Nå ligger det to linjer oppå hverandre, så den som er markert kan du enten trekke bort med muspekeren eller posisjons-piltastene på tastaturet.

Til slutt drar du et stort rektangelsveip med muspekeren rundt hele det området som du vil behandle som ett objekt heretter. Dermed markeres alle linjene, og ved å høyreklikke på en av dem får du opp rullgardinmenyen igjen, og denne gang velger du GROUP.

Voilà, noen raske flipp med

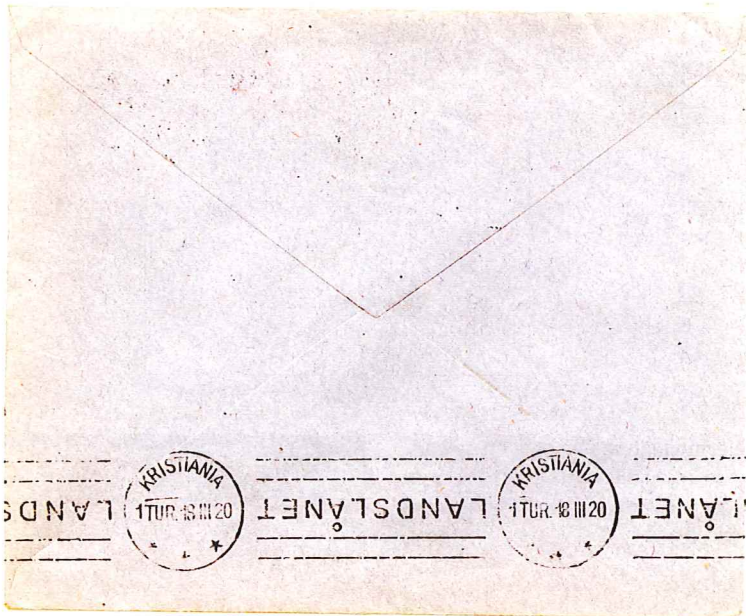

muspekeren, og du har en aldeles perfekt kombinasjon som du nå kan montere objektene dine i. Det var vel ikke vanskelig, vel? Hvis du likevel har problemer, så forsøk igjen, og i nødsfall kan du kontakte med på epost, så skal jeg forsøke å forklare så langt det lar seg gjøre.

Marius

Norske maskinstempler

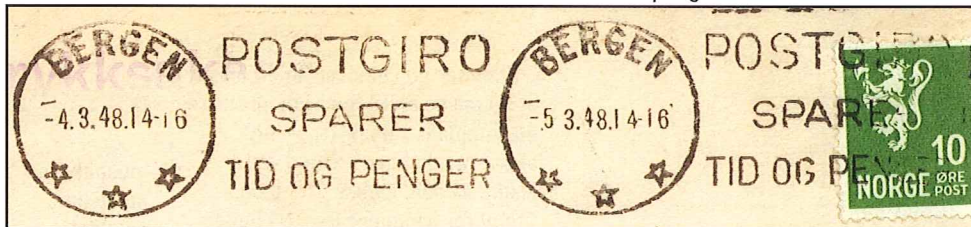
Del2: helt på hue, eller hva?

TUR-stemplet brev med innsats fra budavdelingen i en maskin beregnet på avgående post. Tekstklisjé-sylindren sto fastmontert opp-ned i maskinene, hvilket var situasjonen for avgående post, mens datostempel-innsatsen er montert rettvendt for ombæringsstempling.

La oss denne gang fokusere på de mer trivielle sidene ved maskinstempler, det som vi i frimerkeverdenen har lett for å kalle varianter.

Da de første stemplingsmaskinene kom i bruk i Norge, var det helst menneskelig svikt som kunne forårsake avvik i avtrykkene. Stort sett ser man

Hvilken dag? 4. eller 5. mars 1948...

bare feilstilte tall og bokstaver fra den tidligste epoken. Men med innføringen av tekstklisjeer, begynner det å skje noe: omvendte

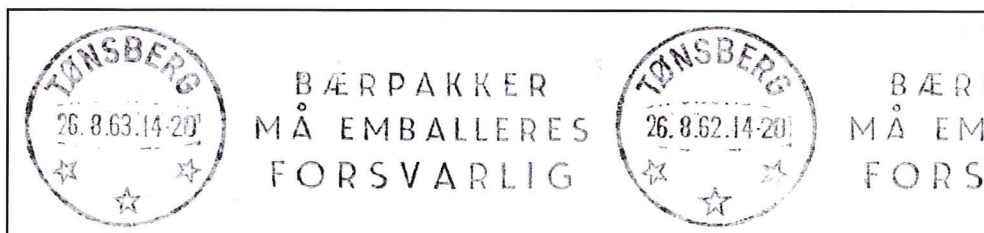
konvoluttene normalt lagt opp-ned for at stempelet skulle treffe frimerkene. Slik var Krag-maskinene konstruert. For å kunne stemple på baksiden av

*To forskjellige dager? Det ser i hvert fall slik ut!
-2 X 09 og
-1 X 09
i avtrykket.*

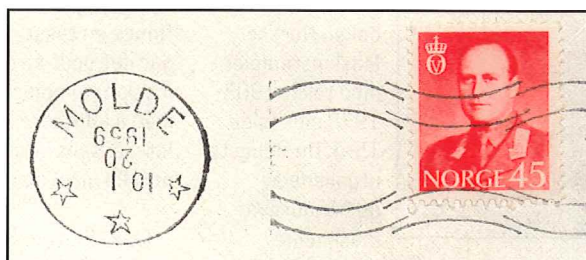
For den som husker dårlig fra år til år, må slike stemplinger fortone seg som mareritt. Øverst: 1961 og 1962 i samme avtrykk. Nederst: 1962 og 1963.

Til venstre og under: Feil med datoinnsatsen i halv-stemplingsmaskin. Disse hadde lenge løse typer.

konvoluttene, pleide man på budavdelingen å mate dem stående, og på den måten kom avtrykket på nedre del av brevet. Men det betød også at maskin-innsatsen med selve datostempelet ikke kunne stå på hodet, slik praksis var på brevavdelingens maskiner for avgående post. Ergo byr det på forvekslinger når man løper med stempel-innsatsen fra en etasje til en annen, og setter den inn på den måten man er vant til – i en maskin som har tekstklisje rigget for å stemple frimerker.

Under: Etter 1962 ble halv-stemplings-maskinene bygd om til hjulgang. Her fra 1949 med klokkeslettet opp-ned.

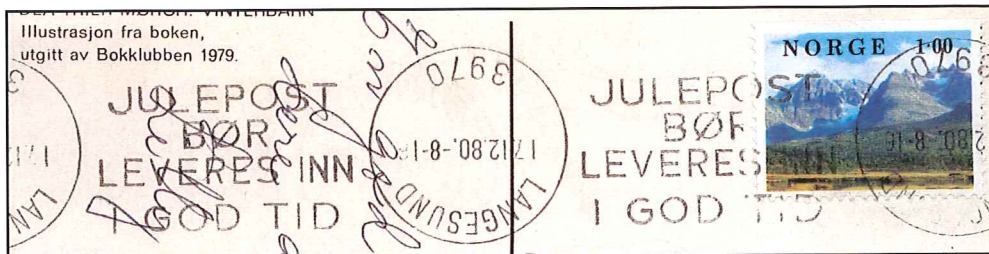
For budavdelingen benyttet til å begynne med ikke tekstklisjeer. Derfor observeres fra tid til annen post med kombinasjonen av reklame-klisjeer opp-ned i forhold til datostempler med TUR-benevning.

Senere finner man også spor av at tekstklisjeer ble benyttet til ankomende

Hvis det er noen som kan gi en teknisk kyndig forklaring på dette fenomenet, der den ene innsatsen har dato rettvendt, men stedsangivelse opp-ned, så vit at vi har plass i neste NFT. La oss høre fra deg!

Julehøytiden bringer med seg godsaker for stempel-samlere. Her en opp-ned-kombinasjon fra 1980.

post, for propaganda-slagord som "Støtt norsk arbeid" hadde vel ikke den største effekten i utlandet? Således finnes denne teksten på mottaksstempling av rekommanderte brev fra utlandet ved Oslo postkontor på 1920-tallet istedenfor NORGE R som ble benyttet til utgående post.

I maskinstempelkatalogen fra 1978 står klisjeen med "Støtt norsk arbeid" for årene 1925 og 1926 til og med oppført med kommentaren "Drammen har rettvendt tekst og omvendt datostempel", og maskinstempelsamlere kan vel med det stemple Drammen til Norges "værsting"... eller hva?

var det uttrykt misnøye fra handelsstandens medlemmer om at reklamekonvoluttene deres fikk ødelagt sitt gode utseende av tetsittende riller med sverte sprutende alle veier. Den gang, fra slutten av februar 1908, ble først fire av de opprinnelige sju rillene filt bort, deretter tre, for å gjøre maskinstemplerne mindre sjenerende. Senere ble det også lansert loddrette riller og splittede streker med samme hensikt.

Maskinene var enten utstyrt med motor, eller ble drevet for manuell kraft – noen også med kombinasjonen "hand og tredemaskin" som boken Norske Maskinstempler med tekst 1903-1978 sier (side 154). De tidligste utgavene av de hånddrevne maskinene later til å ha vært spesielt utsatt for ujevn rotasjon av valsene, med det synlige resultat

at stempel-avtrykkene til tider virker komprimerte (slik at "rundingene" ser mer ut som ovaler enn sirkler). Men det kan jo også bero på tilfældigheter. Mer påtakelig er det imidlertid at halvstemplingsmaskinens stempler ikke hadde typer på roterende hjul, eller "schweitzerisk system" som datohjul populært ble kalt da de dukket opp på norske poststempler for første gang i 1877. Dette har så klart åpnet for en mengde variasjoner av

datoer og klokkeslettinnstillinger på halvstemplingsmaskinene. Først i 1962 kom den første av disse "med hjulgang istedenfor løse typer for datoangivelsen," ifølge en redegjørelse fra Krag-maskinfabrikk A/S til arbeidsgruppen i 1978 (side 155). Men om disse "variantene" er sjeldne, eller ei, blir som med mye annet opp til samlerne å avgjøre – noen systematisk oppstilling har i alle fall aldri vært publisert. Utfordringen med maskinstempler er at mange samlere har kassert dem istedenfor å ta vare på dem.

I dag finner vi fremdeles POSTEN NORGE stempler med komisk innstilling, så selv om det knapt finnes en tekstklisje i manns minne, går det godt an å samle moderne maskinstempler med en vri. Ikke nøl med å kontakte NFT med artig eller interessant informasjon du har om norske maskinstempler!

Takk til Svein Bentsen for hjelp med illustrasjonene.

Marius

Også i dag finner vi eksempler på menneskelig feil i avtrykk fra maskinstempler. Selv om mange synes POSTEN NORGE i stempler er en uting, finnes det dem som aktivt samler de forskjellige kodene. Da blir et slikt avtrykk som vi viser her, ekstra gjevt å få tak i.

Avtrykkene som vises her, kommer fra to vidt forskjellige hovedtyper maskiner (av produksjonsmodeller finnes et større antall). Tradisjonelt inneles stemplingsmaskiner i helstemplingsmaskiner og halvstemplingsmaskiner, eventuelt også med telleverk. Rent fysisk kom halvstempling på moten i begynnelsen av 1920-årene fordi det evigruhlende avtrykket kunne gjøre meddelelsene på brev kort fullstendig uleselige. Tidligere, på høsten 1907,

Til neste avsnitt i denne serien, ønsker jeg å komme i kontakt med noen som har informasjon og / eller objekter om fenomenet STØTT NORSK ARBEID. Var det en norsk idé som ble spredd til andre land ved hjelp av Krag's eksport av stempelmaskiner, eller kom ideen utenfra? Var det slik at ideen om STØTT NORSK ARBEID (eller FRÅMJA INHEMSKT ARBETE, eller SUOSIKAA KOTIMAISTA TYÖTÄ) bare dukket opp en vakker dag, eller lå det dype, politiske avgjørelser bak?

Sommer snart?

Ja, nå nærmer sommeren seg. Snøen har endelig forsvunnet på de fleste stedene. Eller har den det? Påskeliljene står i alle fall i full blomst innendørs.

Norges nasjonaldag, 17.mai, nærmer seg og det betyr i alle fall at det snart er sommer.

Snart sommer... det betyr avslutning i frimerkeklubbene her i landet. Husk å ta noen bilder fra avslutningen enten med fotoapparat, digitalkamera eller med mobilen og send dem til meg sammen med noen linjer tekst som forteller litt om hva dere gjorde på avslutningen.

Jeg vil se bilder fra sommeravslutningen i **din** klubb!

Hyggelig er det også å se at det kommer inn svar på konkurransen. Husk å sende inn ditt svar – kanskje du blir neste vinner.

Frimerkehilsen fra
Frode

Klubbledertips

Hvordan få flere på møtene...

Konkurranser som alle kan vinne, er noe som barn og unge liker. Frimerke-bingo, frimerketipping, skattejakt og liknende er slike aktiviteter.

Konkurransen

Vinner av konkurransen i NFT 2 ble Bjørnar Lande Wekre. Vi gratulerer; premie er sendt.

Spørsmålet denne gangen lyder: Hvilke dyr er avbildet på frimerkene som ble utgitt 29. mars i år?

Vet du svaret, sender du det til meg. Kanskje det blir noen ekstrapremier neste gang!

Internettssidene våre oppdateres på løpende bånd. Har klubben din noe å presentere? www.frimerkeungdom.no

NFU
Norges frimerkeungdoms sider

Oss ungdommer imellom

Å lese i gamle frimerkeblader er kanskje ikke det mest givende, hvis man ikke er på jakt etter noe spesielt, men av og til dumper man over en artikkel som kan være interessant. I Nordisk filatelistisk tidsskrift fra 1918, sto det nemlig en artikkel som handlet om:

Kvalitet

For når man samler på frimerker, så snakker man ofte om kvalitet: kvalitet på tagger, kvalitet på stempler, kvalitet på farge og merket generelt. Og allerede i 1918 klaget man over at mange frimerker begynte å bli for dyre til at man kunne ha dem i samlingen sin, rett

og slett fordi samlere på den tiden hadde begynt å interessere seg veldig for kvalitet. Før i tiden, altså for mer enn hundre år siden i dag, var nemlig samlerne ikke så opptatt av kvalitet. Noen er jo ikke det i dag heller, men det gjelder å ha øynene med seg når man studerer et frimerke før man bytter det til seg.

I riktig gamle dager, var det slik at de fleste samlet frimerker for å få tak i alle verdens utgaver. Og det gikk jo an fordi det kanskje ikke var kommet ut så mange tusen merker i hele verden. Fram til år 1900 hadde vi for eksempel i Norge bare utgitt ca 100 merker! I våre tider utgir Posten like mange merker i løpet av to til tre år! Da sier det seg selv at for 100 år siden kunne man fort gå lei av å samle merker hvis man bare skulle samle Norge. Frimerker med flotte motiver på, var det heller ikke kommet så mange av. I Norge fikk vi vårt første motivfrimerke først i 1914 – og det skulle gå ganske mange år før det neste merket med motiv på kom.

Men da alle verdens frimerker begynte å bli så mange at man ikke lenger klarte å holde oversikten over hvilke merker som var kommet ut, begynte frimerkesamlerne istedenfor å konsentrere seg om hvor fine de frimerkene de hadde egentlig var. Og var det noe spesielt med dem, utenom varianter, som for eksempel sjeldne stempler? Derfor finnes det også så utrolig mange gamle merker med feil

Med gammeldagse album gjaldt det å få flest mulig merker inn i samlingen, uansett hvordan de så ut, eller om taggene var hele. Hjørnebretter var det heller ikke mange som tenkte på. Slike merker bør du passe deg for når du bytter med andre.

Eksempler på skjevt sentrerte merker.

og reparasjoner (for å lure andre samlere) – de ble tatt vare på uansett hvordan de så ut eller hvilken forfatning de var i, for de kunne fylle opp en tom rute i et album. Det var omtrent hele hensikten med frimerkesamling for de fleste som samlet på frimerker.

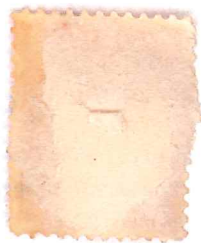
De som trykket albumene hadde kanskje heller aldri sett frimerkene som de lagde plasser til i albumene, så derfor hendte det ofte at rutene som frimerkene skulle festes i var for små. Hvis ruten i albumet var veldig liten, slik at merket egentlig ikke fikk plass, var det derfor mange som tok saksen fatt og klippet i vei: Bort med brede marger hvis merket var utagget, eller bort med taggene hvis det hadde sjenerende tagger som stakk ut på alle sider.

Det var heller ikke så viktig hvordan man løftet merkene av brevene de satt på: mange bare rev dem av. Spesielt skjedde dette hvis brevene etterpå skulle inn i et arkiv på kontoret som brevet var sendt til, for man brukte ikke så mye konvolutter på den tiden. Istedenfor brettet man arket som man skrev på inntil

det liknet en konvolutt, og så limte man det igjen ved hjelp av lakk og segl. Derav også uttrykket å forsegle noe.

Frimerkekatalogene på den tiden gjorde heller ikke noe skille

Her er frimerkene revet av brevet istedenfor å bli dampet av eller vasket og presset...

på kvaliteten, og de fleste frimerkesamlere hadde som mål å få tak i flest mulig merker med mest mulig rabatt på katalogprisen. Det var bare en og annen særing som brydde seg om kvaliteten på merkene.

Men så, rundt 1910, begynte dette å forandre seg.

Plutselig skulle alle som visste noe om det å samle frimerker, ha kvalitetsmerker. Derfor måtte de lure på andre samlere merkene som ikke var så bra, og disse ble derfor reparert etter alle kunstens regler slik at folk skulle la seg lure. Den første ungdomsklubben i Norge ble etablert på denne tiden, og vi må anta at det ofte var de yngste som ble pålurt dårlige merker. Men etter at de begynte å samles i klubber, lærte de mer om merkene og ble etter hvert enda flinkere enn de fleste voksne til å se etter hva som kunne være galt med frimerkene. Det hjelper godt å ha unge øyne.

En av de tingene du bør se nøye etter på frimerker, er taggene. Er alle taggene til stede? Er de lange nok og jevne? Har de vært bøyd? Spesielt hjørnetaggene er utsatt for brekking. De ser kanskje helt greie ut, men når du titter nøyer etter, kan du merke at ved å flippe frimerket forsiktig mot fingeren med pinsetten, gir hjørnetaggene etter... da er det snakk om et brettet hjørne, og dette er altså ikke et fullgodt merke. Slike merker må du aldri finne på å gi full katalogverdi for. Norgeskatalogen, for eksempel, mener at de fleste merker med feil ikke bør vurderes til mer enn 10 prosent av katalogoppføringen!

I tillegg var det for 100 år siden, og kanskje i dag også, vanlig praksis å lure andre samlere ved å fikse

på taggene. Enten gjorde man dette ved å tagge om merket på nytt med en taggemaskin eller et redskap som kunne kutte små hull. Dette kan du avsløre ved å se om taggene følger samme mønster på motstående sider av merket. Slik omtagging kan også medføre at merket er blitt mindre enn det skal være, og det kan du i mange tilfeller måle deg frem til. Eller hvis taggene var for korte, så

Klarer du å se om dette merket har høy kvalitet? Hva om du også sjekker om dette er et bra stempel å samle på, eller ikke? Det kan du gjøre i mange kataloger. For norske merker står den siste oversikten i Norgeskatalogen 2004. Spør noen voksne samlere om de kan vise deg den katalogen hvis den ikke er på klubben.

kuttet man mikroskopiske snitt inn i taggene og trakk dem ut med pinsett for at taggene skulle bli lenger. Denne metoden kan du fort oppdage på et av Norges mest sjeldne merker, 12-øre mattgrønt posthorn fra 1884. Faktisk tror jeg det er lettere å finne pent stemplede eksemplarer av dette merket enn det er å finne perfekt tagging!

Det vi kaller flisetagging, derimot, har ikke noe med forsøk på å lure folk å gjøre. Det skyldes rett og slett en kombinasjon av papirkvaliteten som merkene er trykket på, nålene som er brukt til å perforere merkene, og hvor mange ark man la inn i denne maskinene samtidig. Men Norgeskatalogen mener at også flisetaggete merker betyr reduksjon i kvaliteten.

En annen skavank er det man kaller tynnheter eller flekker. Når du holder et merke tett opp mot en lampe, ser du fort om det er områder som lyset skinner bedre gjennom. Enten kan det dreie seg om et vannmerke, men veldig ofte er det snakk om en tynnhet i merket. Denne tynnheten kan skyldes at merket har blitt revet av konvolutten istedenfor å bli klippet av og vasket. Eller det kan skyldes at noen har festet det i et album med hengsel, og da hengselet har blitt fjernet, er det gjort så hardhendt at noe av papiret fra merket har fulgt med. Mange typer hengsler må man nemlig vaske av i vann. Men hengslene kan også brukes til å skjule tynne flekker, så om du bytter til deg merker med hengselrester bakpå, skal du være ekstra oppmerksom på dette.

Merker kan som kjent fort bli revet i stykker, og små rifter forekommer fort når frimerker rives uvørent fra hverandre. Handlere og samlere uten rent mel i posen, pleide før i tiden å bruke lim for å lime sammen disse riftene. Noen ganger kan det til og med dreie seg om store reparasjoner der et merke nærmest har blitt limt sammen fra to deler! Her gjelder det å bruke godt lys og lupe!

Masse flotte sveitsiske merker som har blitt klippet inn i merkebildet. Disse merkene ble trykket så tett inntil hverandre, at det ikke er lett å finne dem med gode marger. Hvis dere har en verdenskatalog eller europakatalog i klubben, kan du slå opp neste gang og se om du finner dem der.

Noe som har pleid å være veldig viktig, er også hvordan merkebildet er senterert, altså i hvilken grad det står midt på frimerket. Like lang avstand fra merkebildet og ut til der taggene begynner, er det som gis kvalitetsstempel. Før i tiden var dette et stort problem, og når du ser på dagens heftemerker, så skjønner du at det egentlig er et problem fremdeles. Hvis merket derimot er fryktelig mye skjevt sentrert, så regnes det som noe attraktivt å samle på! Ja, slik er frimerkeverdenen, full av overraskelser og selvmotsigelser!

Hva så med stemplene? I dag pleier alle å samle brukte merker med såkalte luksusstempler. For hundre år siden, var det nesten ingen som samlet på stempler, men rundt 1915 begynte det å bli populært. Men da så man på slike folk som stempelsamlere, og ikke frimerkesamlere. De beste merkene skulle

Flott stempel, men ser du feilene på merket?

Fint merke, men hva med hjørnet?

Tynn flekk – nå også på forsiden!

Lux-stemplet merke, men hva er gått galt?

Kan det være klippet for å få plass i albumrute?

Adresser

Norges Frimerkeungdom
www.frimerkeungdom.no

NFU
 v/ Frode Torgriksen
 Gaupeveien 28 b
 3160 Stokke
 tlf. 33 36 55 57
 GSM 916 67 853
 epost frodet@tele2.no

være pent og lett stemplet, aller helst i et hjørne slik at så mye som mulig av merket var synlig når det sto i albumet. Derfor er mange av de eldste frimerkene med pene stempler egentlig ødelagte, med tynne flekker, brekte tagger og så videre, for det var bare stemplene som betydde noe for de som ville ha hele stempelet på merkene.

Som du kanskje skjønner, finnes det egentlig utrolig mange eldgamle norske frimerker å få tak i, men bare de færreste er i god stand siden samlerne aller helst samlet frimerker for å fylle ruter i fortrykksalbum. Det betyr igjen at mye av de merkene som selges på internettauksjoner, for eksempel, egentlig er ødelagte merker, men at mange ikke forstår at disse merkene er ødelagte og at det finnes titusenvís av dem. Mange av de som selger dem der, vet kanskje selv ikke at de er ødelagte? De tenker kanskje bare at når merkene er over hundre år gamle, så må det ikke være så nøye hvordan kvaliteten er... Vel, det er frykkelig feil, og du må være klar over det hvis du noen gang skal betale penger for frimerker. Da vil du ha kvalitet; alt annet er å lure seg selv.

Kan du finne ut om dette merket skal være uten tagger på høyre side? Er det kanskje fra et frimerkehefte?

Norge har i mange år vært i union med enten Danmark eller Sverige. I 1814 fikk Norge sin grunnlov noe som er blitt markert på frimerke. Vi har også vært okkupert under 2. verdenskrig, dette er også noe som blir markert i talene på 17. mai.

10. august 1907 kom kong Haakon VII på frimerke, Norges første valgte konge som tidligere var prins i Danmark. Han ble spurt av Stortinget om han ville bli konge i Norge. Noe han sa ja til og kom til Norge i 1905. Han bestemte seg da for å ha mottoet/valgspråket "Alt for Norge". Mange av dere har sikkert hørt lydopptak av en "gammel" konge som pratet mer dansk enn norsk; det er slik mange husker kong Haakon.

10. mai 1914 ble det markert at det var 100 år siden grunnloven ble undertegnet. Motivet på disse frimerkene er "Riksforsamlingen på Eidsvold" etter et maleri av Oscar Wergeland. Dette bildet malte han i 1885.

11. mai 1964 ble 150-års dagen for grunnloven markert på frimerke. Motivene denne gangen ble eidsvollbygningen og stortingsbygningen.

8. mai 1965 ble 20 årsdagen for frigjøringen markert med to frimerker. Motivene ble bundet lenke med hvit due og mange Norske flagg. Som dere vet var Norge i krig fra 9. april 1940 til 8. mai 1945. Norge var da okkupert av Tyskland. Dette fikk innvirkning på frimerkene, blant annet ble det utgitt norske frimerker 1. januar 1943 av den norske regjeringen i London.

Dette er noen av frimerkene som forteller om Norges nyere historie nå som 17. mai nærmer seg. Hvis du blar i Norgeskatalogen kan du finne mange flere og lese om hvorfor de ble laget.

Forfalskninger av norske førstedagsbrev

Del 1: 1975-forfalskningene

I denne artikkelserien vil jeg ta for meg de ulike forfalskningene av førstedagsbrev som er kjent. Som man vil se, er det normalt utgaver med de mer uvanlige/sjeldne førstedagsbrevene som er forsøkt forfalsket på grunn av de relativt gode prisene som slike oppnår. Med den kraftige prisøkningen som man har hatt på de *klassiske* førstedagsbrevene med bruksmerker (dvs utgaver før ca 1940), må man være forberedt på at det vil dukke opp nye forfalskninger som er produsert nylig. Det anbefales derfor å utvise stor aktsomhet ved anskaffelse av slike objekter.

Hittil har det imidlertid vært førstedagsbrev med bruksmerker fra den "halvklassiske" perioden (dvs 1940–1962) som hyppigst

forekommer forfalsket – noe historien nedenfor illustrerer godt.

En del av illustrasjonene i artikkelen er dessverre av litt dårligere kvalitet enn ønskelig, da man har måtte basere seg på (eldre) fotokopier.

På begynnelsen av 1970-tallet var det lite materiale ute i markedet av eldre førstedagsbrev. Det meste satt godt fast hos de eldre samlerne. Så da det sommeren 1975 dukket opp en samler som kunne tilby det aller meste av de ulike utgavene inklusiv de vanskelige bruksmerkene med Haakon VII og Posthorn og Løve III dyptrykk, flokket ivrige samlere og handlere seg rundt selgeren, som bier rundt en honningkrukke, for å sikre seg slike FDCer. Selgeren,

En pent stemplet 4-blokk med 20 øre Maud. Dessverre er objektet falskstemplet.

T. Røveren, og hans medhjelper, R. Aas, må ha solgt godt, for ryktene sier at en samler kjøpte for 2 000 kroner, en annen for 4 000 og en for hele 10 000 kroner. FDCene viste seg raskt å være forfalskninger. (De angitte navnene er oppdiktede. De virkelige navnene er kjent av Katalogkomiteén, men da personene nå skal ha gått bort, har jeg valgt å bruke fiktive navn).

Denne forfalskningssaken, kjent som 1975-forfalskningene, er den hittil største og mest omfattende forfalskningssaken av førstedagsbrev som er avslørt her til lands.

Snøballen begynte å rulle da en ivrig frimerkesamler fra Oslo, Sven Andersen, om høsten 1975 ante ugler i mosen etter å ha kjøpt noen

To konvolutter med falskstemplet FDCer. Forfalskningene er på konvolutter med optisk bleket papir. Legg merke til den karakteristiske stemplingsmåten som de fleste forfalskningene opptrer med.

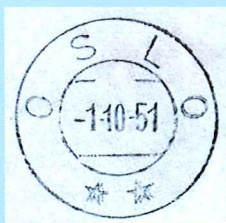

fig. 1: type TA

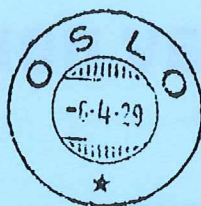

fig. 2: type SA

fig. 3: type SL
m/klokkeslett

fig. 1 - fig. 4: Dette er de fire ulike stemplene som ble benyttet ved produksjonen av "1975-forfalskningene". Legg merke til de karakteristiske bruddene i tverrbjelkene

førstedagsbrev fra 1950-tallet, med bruksmerker, av T. Røveren.

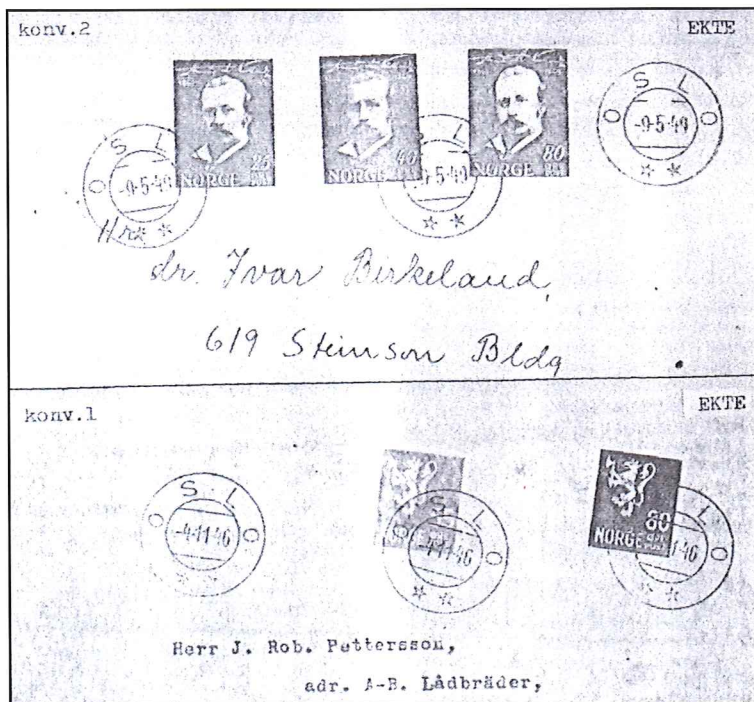
Andersen kontaktet styret i Oslo Filatelistklubb som i slutten av november 1975, da alvor et i saken gikk opp for dem, kontaktet Postens frimerketjeneste og ba dem foreta nærmere undersøkelser om det aktuelle stempelet og "hvor det eventuelt skulle befinne seg i dag". De falske FDCene samt noen ekte (for sammenligning) ble vedlagt brevet til påsyn. Det aktuelle stempelet som det var

snakk om, var et torningsstempel med tverrbjelker med tekst OSLO / ** (2 stjerner i nedre del, se fig. 1). OFK kontaktet også en papirfabrikk som kunne opplyse at de aktuelle konvoluttene de var forelagt, måtte være produsert etter 1963 på grunn av optisk bleket papir og den benyttede produksjonsprosessen.

Da Oslo Filatelistklubb fikk kontakt med andre samlerne som hadde kjøpt førstedagsbrev av T. Røveren, viste det seg raskt at omfanget av FDC-forfalskningene

var betydelig større enn først antatt. Allerede i begynnelsen av desember 1975 ble PFT kontaktet på ny med eksempler på flere forfalskninger hvor blant annet to andre Oslo-stempler var benyttet (se fig. 2 og fig. 3). Også et fjerde Oslo-stempel (fig. 4) er kjent på falske FDCer solgt av T. Røveren.

Politiet ble tidlig koblet inn i saken, men de fikk ikke tatt seg av den før det var for sent. Som i så mange andre forfalskningsaker kom det også i denne saken en lekkasje, bl.a. med omtale av sviddelen i Aftenposten, så da politiet i begynnelsen av februar 1976 endelig fikk tid til å foreta avhør av T. Røveren, samt gjennomgang av hans hus og en bankboks, var det naturligvis ingenting å finne av bevismateriale. Siden det ikke ble funnet konkrete bevis i form av stempler og liknende hos den mistenkte, ble saken henlagt, og etter at noen av de fornærmede fikk tilbakebetalt sine penger fra T. Røveren, kunne han spasere ut fra politihuset med de forfalskede FDCene under armen!

Her vises to ekte FDCer, hvorav det nederste viser stempelet før skaden i øvre tverrbjelke oppsto. Legg spesielt merke til at de opptrer med en helt annen stemplingsmåte enn de falske FDCene.

redaktør Øyvind Refsnes i nummer 6/1997 advarte samlere om at disse forfalskningene på nytt ble forsøkt sendt ut på markedet i større omfang.

Da forfalskningene jevnlig dukker opp på auksjonene både i Norge og i utlandet, er det på sin plass å advare samlere enda en gang slik at dere kan styre unna slike objekter.

Farlige forfalskninger

1975-forfalskningene er meget farlige for samlerne pga. omfanget med det store antall utgaver og det store antall av hver verdi som ble produsert. Et stort antall av disse falske førstedagsbrevene sirkulerer stadig i markedet, og med jevne mellomrom hører man om større poster som er forsøkt innlevert til ulike auksjonsfirmaer.

Til produksjon av de falske førstedagsbrevene ble det benyttet ekte stempler som ble tilbakedatert. Ryktene sier at R. Aas var postansatt – uansett om han var postansatt eller ei, så må svindlerne ha hatt gode forbindelser i Posten med tilgang til de aktuelle stemplene. Personlig har jeg mistanke om at minst et av stemplene har vært stjålet.

I tillegg til å være misbrukt ved produksjon av falske førstedagsbrev, kjennes det også enkeltmerker hvor de samme stemplene har vært benyttet til

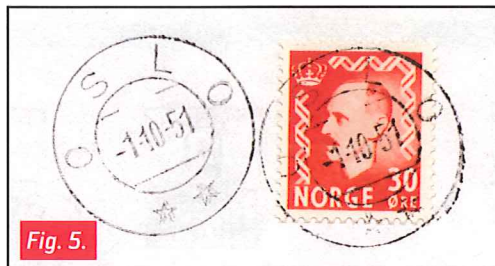
falskstempling.

Det anbefales derfor å styre unna alle førstedagsbrev og løse merker/klipp hvor disse fire omhandlede stemplene har vært brukt.

Det finnes også ekte førstedagsbrev som er stemplet med ett av stemplene som her ble benyttet, men pga. denne forfalskningssakens omfang må man her snu bevisbyrden og regne alle førstedagsbrev med disse stemplene som falske, *INNTIL det motsatte er bevist* (og de bør da ha attest fra en av våre to godkjente attestatører). Det er kun stempelet som vist i fig. 1 som kan være brukt på ekte førstedagsbrev. De tre andre stemplene vist i fig. 2, fig. 3 og fig. 4, er *IKKE* kjent brukt på ekte førstedagsbrev.

Nærmere om toringsstampelet med tverrbjelker (TA) (fig. 1)

Dette stempelet ble brukt av Samlerluka ved Oslo Sentrum postkontor. Det ble tatt i bruk våren 1941 og var antagelig i bruk inntil et nytt toringsstempel uten tverrbjelker (type IIA) med tekst OSLO / ** ble mottatt i september 1952. Stempelet fikk i 1948 en skade i øvre tverrbjelke, så objekter hvor den øvre tverrbjelken er uskadet, skal normalt være OK.

Etter at skaden oppsto i 1948, ser det ut til at bruken av stempelet ble redusert, spesielt fra og med slutten av 1949. Samlerluka hadde nemlig tre andre stempler til rådighet.

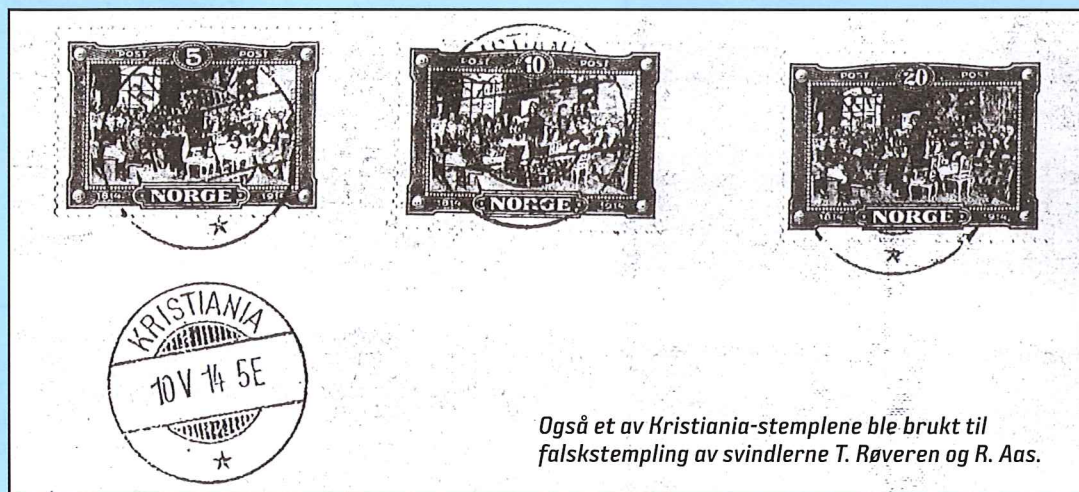
Kjennetegn på forfalskede objekter:

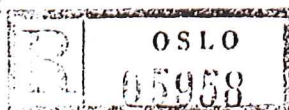
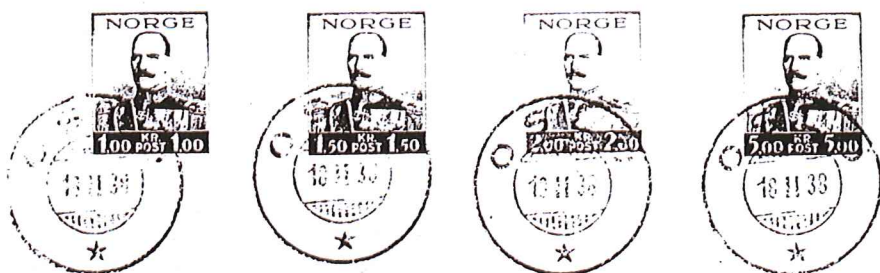
Det er i mange tilfeller benyttet (hvite) konvolutter med optisk bleket papir. Denne typen papir ble først produsert etter 1963, så hvis konvolutten lyser opp i UV-lys er objektet garantert en forfalskning.

☑ Stemplene er stort sett plassert meget sentralt over merkene (se f.eks. fig. 5), mens det normale var hjørnestempling.

☑ Skaden i øvre tverrbjelke oppsto i 1948, slik at objekter med stempeldato før 1948 med brudd i øvre tverrbjelke garantert er en forfalskning.

☑ FDCene er normalt uadresserte. Adresser kan imidlertid ha blitt påført i ettertid. At et FDC er adressert, er ingen garanti i seg selv.

Hr. R. Westgaard,
Konvalveien 51,
V. Aker.

Førstedagsavstempling.

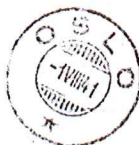
Her har svindlerne tabbet seg skikkelig ut da 2-kroners og 5-kroners frimerkene først ble trykt dagen etterpå (19. februar) samt at frimerkeforvalteren først mottok frimerkene 21. februar 1938.

Forfalskerne har benyttet forskjellige typer konvolutter og forskjellige stemplingsmåter. Derfor er det ingen garanti for at et objekt er ekte hvis ett eller flere av de ovenforstående kjennetegnene ikke er oppfylt.

Det er dette stempelet som også er kjent brukt på ekte FDC. Med

unntak av et par av utgavene med særmerker fra 1948/949, hvor man normalt kan skille ekte fra falske, er det per dags dato ingen personer, inkludert de autoriserte ekspertene og Norgeskatalogkomiteen, som med tilstrekkelig grad av sikkerhet kan si om et objekt er ekte. Det trengs fortsatt en del studier og

bedre sammenligningsmateriale før man med tilstrekkelig grad av sikkerhet kan uttale seg om ektheten. Inntil man kommer til et slikt nivå, bør samlere betrakte FDCer hvor dette stempelet er benyttet, som forfalskning.

2344

Hr. R. Westgaard,
Konvalveien 51,
V. Aker.

Her vises et falsk FDC med Legion. Det falske førstedagsbrevet ble tilbudt på en auksjon i Sverige i oktober 1975. Som en vil se har 4-blokken senere blitt vasket av konvolutten. Og som en "pent stemplet 4-blokk med attest" ble objektet nylig frembudt på en auksjon, men skal ha blitt trukket tilbake da auksjonsfirmaet ble gjort oppmerksom på at objektet var falskstemplet.

Nærmere om schweitzerstemplene (SA) (fig. 2, fig. 3 og fig. 4)

Oslo Sentrum postkontor hadde en rekke stempler av typen schweitzerstempel med arabiske månedstall (SA) samt en del med latinske månedstall (SL), så man må sjekke om stempelet opptrer med de karakteristiske bruddene i øvre og nedre tverrbjelke som vist på illustrasjonene.

Til disse forfalskningene skal det være benyttet andre konvolutter enn ovenfor. Konvoluttene er, etter det jeg har fått opplyst, brunlige

(men de finnes muligens også i andre farger som grålig mv.) Også her er stemplene plassert meget sentralt over merkene. Det kjennes ingen ekte FDCer hvor slike stempler er benyttet, så hvis du ser et FDC-objekt med et av disse stemplene, står du overfor en forfalskning.

Stempelet som vist i fig. 2 og fig. 4 er også kjent brukt til falskstempling av (enkelt-) frimerker med Maud, Haakon 1938 samt ulike "krigsutgaver", så det anbefales å sjekke grundig om

objektet opptrer med de aktuelle skadene i øvre og nedre tverrbjelke. Hvis så er tilfelle, anbefales du på det varmeste å *styre unna* slike objekter.

Oversikt utgaver forfalskede FDC

Nedenfor er angitt de ulike utgavene som p.t. er kjent forfalsket fordelt på de ulike stemplene. Listen er antagelig ikke komplett og Katalogkomiteen er takknemlig for tilbakemelding om "nyoppdagelser".

Toringsstempel med tverrbjelker (TA) (med brudd i øvre tverrbjelke)

16-1-1939	220x/222x	Turistmerker. Uten vannmerke
1-12-1948	374	25 + 5 øre Røde Kors provisorium
15-3-1949	375	25 på 20 øre Løveprovisorie
13-7-1949	355	30 øre grå Løve III, Dyptrykk
8-10-1949	380/382	Verdenspostforeningen 75 år
1-12-1949	376	40 øre Løveprovisorie
15-8-1950	386/387	Poliomyelitt
18-12-1950	388, 389, 393	10, 15 øre (grønn) Posthorn dyptrykk / 25 øre Kong Haakon VII ørermerker
10-2-1951	395, 397, 398, 399, 400	30 (grå), 35, 45, 50 og 55 øre (guloransje) Kong Haakon VII ørermerker
10-3-1951	391, 403	20 øre brun Posthorn dyptrykk / 80 øre Kong Haakon VII ørermerker
1-10-1951	396	30 øre (rød) Kong Haakon VII ørermerker
7-1-1952	401	55 øre (blå) Kong Haakon VII ørermerker (NB dato !)
3-6-1952	390, 392	15 øre (brun) og 20 øre (grønn) Posthorn dyptrykk
18-11-1952	413	20 øre Posthorn provisorie
15-6-1953	415/417	Nordkapp IV
26-9-1955	433	40 øre Kong Haakon VII ørermerker
16-2-1956	431	25 øre grønn Kong Haakon VII ørermerker
25-2-1956	436	70 øre Kong Haakon VII ørermerker

Schweitzerstempel (SA)

19-8-1925	137/140	Svalbard 1925
13-6-1927	155 I	Luftpost I; boktrykk
6-4-1929	172/175	Niels Henrik Abel
1-7-1929	176	Provisorium 14 øre på 2 skill 2
1-4-1930	177/180	Olav den hellige
8-12-1932	185/188	Bjørnstjerne Bjørnson 100 år
23-11-1934	189/192	Ludvig Holberg 250 år
13-12-1935	193/196	Nansen I

Schweitzerstempel (SL)

18 II 38	213/215	Kronemerker Haakon VII. Dyptrykk
-1 VIII 41	259	Den norske Legion

Schweitzerstempel (SL m/klokkeslett)

10 V 14	114/116	Grunnlovsjubileum 1914
---------	---------	------------------------

Kilder:

Katalogkomiteens arkiv
Norgeskatalogen 2006
Haugli, Ole B 1976. Varsko: Falske FDC i omlop! Frimerke Forum, nr. 1/1976: 21-24. (Artikkelen ble også oversatt til dansk og gjengitt i Takken nr. 1, august 1976).
Refsnes, Øyvind 1997. Store mengder falske FDCer på vei ut i markedet? NFT, nr 6/1997: 4-6.
Muggerud, Bjørn 2005. Norske førstedagsbrev. Norgeskatalogen 2005: 425-434.

Takk til Arne Thune-Larsen for hjelp med illustrasjonsmaterialet.

Peer-Christian Ånensen
formann Norgeskatalogkomiteen.

Hva er det som får noen mennesker til å gjøre noe så fullkomment meningsløst som å samle på den amerikanske serien med frimerker av presidenthoder fra 1938 og utover på 1940-tallet?

Jeg må innrømme at jeg gjør faktisk det. Serien står i ett av mine frimerkealbum, i rett orden og etter faste Scott katalognummer. Jeg har satt inn hvert merke i hele serien, først ustempla og så stempla. I tillegg kommer dublettmerker i innstikksbok, og på enkelte postkort og brev. Trettito små motiv med variasjoner i farger og tagger. De første uten bilderamme rundt motivet, så fra 10-cents merke med ei ramme rundt, og fra 20cents merke med to rammer rundt motivet,

Om å samle på presidentserien av 1938

til dollarmerkene med en noe annen design. Det hender at jeg tar sidene fram og ser over dem. Hvorfor driver et menneske på med det?

For min egen del har det sjølsagt noe med amerikansk historie å gjøre. En del av disse presidentene produserte tekster som er viktige å huske, særlig de første. Fra George Washingtons avskjedstale, til Thomas Jeffersons beskrivelse av Virginia, til Abraham Lincolns *Emancipation Proclamation*. Franklin D. Roosevelt er ikke med i serien. USA gir ikke ut frimerker av presidenter før etter deres død. Serien begynner med Benjamin Franklin og avsluttes med president Calvin Coolidge. Når Franklin fikk det første merket i en frimerkeserie med presidenthoder, så må det ha vært ren ønsketekning fra utgivernes side. Franklin (død 1790) burde sikkert ha vært president, men han ble det som kjent aldri. Om linja fra Franklin til Coolidge kan er si mye, men det er i alle fall ikke alltid ei stigende linje i visdom og politisk innsikt.

Å gi Franklin verdien 1 cent, og så sette merket med Coolidge til en storverdi på \$5, er egentlig ganske ille. Franklin var en stor statsmann, forfatter, og landets første postmester. Coolidge lot ting seile sin egen sjø i 1920-åra. Det er frimerket som amerikansk historie.

Alle presidentene er forma som om de var klassiske marmorbyster. Alle er avbildet med blikket til sida og ut til høyre, og forma som om vi har med greske skulpturer å gjøre. President Andrew Jackson har den tøffeste sveisen. Rutherford Hayes har det flotteste skjegget. Det er lite trolig at en slik serie kunne lages i dag. Kan vi tenke oss Bush Jr. i slik positur? Sjølsagt var det viktig for det amerikanske postvesenet i 1938, og utover i krigsåra, å bruke disse merkene. Mange av dem står i samlinga mi med stempler som oppfordrer til innsats i krigen mot nazismen: "buy defense bonds" og "pray for peace". Merkene ga folk en følelse av politisk sammenheng, tradisjon og styrke. Det er frimerker som politisk kunst.

Jeg har et 8 cents merke med president Van Buren (som få forbinder noe med), stempla med

"Rockefeller Center, New York". Jeg har andre med nummerstempel 1, et stempel som ser ut som om det er trykt på med en liten fotsåle. Det er stempler fra Midtvesten og fra Nevada City i California, fra Church Street Station og Grand Central Station i New York. Jeg ser for meg folk som den gangen og nå haster inn og ut av den fantastiske jernbanehallen i New York. Det er frimerket som posthistorie.

Og hva skal vi si om seriens eneste kvinne blant de tretti mannspersonene i serien? Martha Washington er med som kona til den første presidenten. Hennes byste er trukket litt lengre ut enn gamle George sin, men ikke mye. Hun er også støpt i klassisk positur, men med noe som nå likner ei stor badelue på hodet. Serien er ikke uten humor! Verken hun eller Franklin var presidenter. Derfor har de ingen årstall på merket. De er slik sett tidløse. Det er ikke mange som kjenner gleden ved å sitte inne en mørk vinterkveld og se på taggene på 1½-cent merket med Martha Washington, stemplene på henne eller fargenyanser i brunt på hennes byste og hodepryd, og

så glatte over dem med handa. Det er ingen stor og kostbar opplevelse. Det er frimerket som berøringskunst.

Fordi denne serien var så vanlig, er den lett å få tak i. Å se alle presidenthodene samla gir en følelse av tilfredshet og glede over å ha et system. Jeg har orden på et felt som ikke mange bryr seg om. Når verden går en imot, og en ikke får ting til, så er tilbaketrekingen til serien av 1938 et absolutt gode. Det er et absurd lite felt, men straks en får satt to byster i serien i rett orden, kan en få følelsen av å utøve en ørliten orden, en følelse av oversikt og kontroll, sjøl om det gjelder bagateller. Det kan fortone seg som en latterlig manøver, men det er samtidig en god og praktisk mekanisme å ty til. Det er et sted der en ei kort stund kan samle oppmerksomheten om et lite punkt. Det er ikke fleip. Jeg mener faktisk det. Det er frimerket som terapi.

Sjøl sagt er det å sitte med en haug av disse presidenthodene en temmelig absurd aktivitet. Om noen år dør jeg likevel fra hele serien. Og da blir alt solgt, eller delt ut blant slekt og venner. Men det er ikke poenget her. Poenget er at det gir meg en sjanse til å konsentrere meg om noen vanvittig betydningsløse detaljer her og nå. Et frimerke og et stempel bevarer korte øyeblikk, omtrent som et dikt kan gjøre det. For eksempel et merke jeg har i denne serien, det grønne 1 cent merke med kun vertikal tagging og med George Washingtons byste, stempla i Boston, den 19. aug. 1946, på et eller annet tidspunkt om ettermiddagen eller kveld. Altså, et helt meningsløst øyeblikk festa til et lite stykke papir av et menneske jeg har ingen anelse om hvem var. Merket ble utgitt første gang i januar 1939. Det har katalognummer 839, og det er sikkert ikke verd mer enn ei krone. Det kommer aldri på utstilling. Men stempelet og merket setter tankene i gang til en viss dag i Boston. Jeg ser for meg det øyeblikk da brevet

leveres og frimerket stemples i luka. Den som brukte det i Boston kan ikke vite at det, seksti år etterpå, blir bevart i mi samling i Telemark. Likevel inngår den ukjente brukeren den gangen og jeg, i et slags merkelig og hemmelig fellesskap. Samtidig minner det meg om noe. Tida stopper opp på en dag i Boston i 1946, med et stempel på et lite grønt merke, og minner meg nå om livets korthet. Det er frimerket som poesi.

Presidentmerkene fra 1938 og utover i krigsåra er altså en måte å skaffe seg et ørlite fast holdepunkt på, sjøl om det er fullkomment tåpelig. Å ha denne serien foran seg, gir illusjonen om noe fast i en verden der det fins få faste holdepunkt. Et frimerke med et lite presidenthode er et ganske skjørt holdepunkt. Det kan brenne opp i varmen fra en fyrstikk, rives i stykker av små fingre, eller ødelegges av to dråper kaffe på et øyeblikk. Men sånn er det. Det er skjørt, men det hjelper en til å se livet i perspektiv. De grønne arka med ett hundre merker med portrett av George Washington blei først satt ut i verden 25. april 1938, lenge før jeg blei født. Og merkene vil finnes i haugevis lenge etter at jeg er tatt ut av den. Det er frimerket som metafysikk.

Serien, som kalles "the presidential issue", kom i flere opplag over mange år. Et mikroskopisk antall av dette havna tilfeldigvis bak mi dør. Raska sammen, litt herfra og litt derfra. Merkene har vært brukt til å sende brevmeldinger rundt om, meldinger som har gått tapt, men disse vanlige merkene i serien er for meg som hemmelige små tegn fra meldinger som for lengst er vekk. De gir meg en del av amerikansk kultur, og de gir meg kontakt med barndom og oppvekst. For jeg tror det må ha vært slike merker som var på de første amerikanske kort og brev vi kom over etter den andre verdenskrigen. De sto i nesten alle begynnersamlinger da jeg var

liten. Derfor kjenner jeg barneåra komme opp i meg, når jeg holder et av disse i handa, for eksempel 2-cent merket med John Adams på, forhåndsstempla - "precanceled" - i Minneapolis. Det er frimerket som aktivt barndomsminne.

Samtidig er dette en frimerkeserie jeg aldri blir ferdig med. Mange av merkene kom med litt nye fargenyanser under krigen (1943), og i mange byer ble merkene forhåndstempla for å lette postgangen. 5-cent merke med president James Monroe ble for eksempel forhåndstempla i 44 amerikanske byer. Bynavnet står da mellom to streker midt over merket, og som regel uten dato. Jeg ønsker å ha så mange som mulig av disse bymerkene med Monroe & co., men foreløpig har jeg bare et eneste et av 5-cent merkene med bystempel: "San Francisco". Det vil si at jeg kommer aldri i havn med dette. Det er frimerket som livsfilosofi.

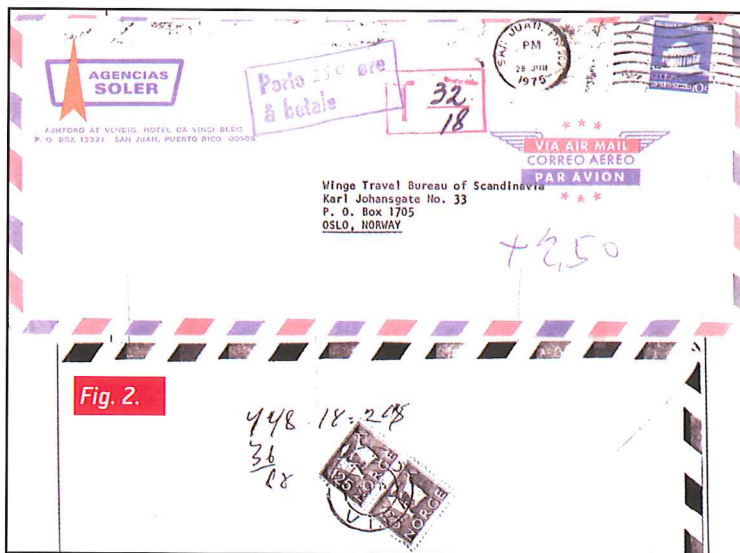

Øyvind T Gulliksen
som mesterlig setter frimerke-
samling i perspektiv. Bravo! red.

Porto å betale – med magert resultat

De fleste samlere har vel opplevd at det kan komme objekter i ens vei som byr på flere spørsmål enn svar. Slik også med det brevomslag som er vist i Fig. 1. Vi får vel da starte med å redegjøre for endel fakta vedrørende denne sendingen. (Selv om NFT nå har utmerkede reproduksjonsmuligheter, kan en allikevel ikke forlange mirakler – jeg tenker særlig på de 2 poststemplene på baksiden, som med nød og neppe kan tolkes selv med originalen foran seg).

Det dreier seg altså om et brev fra Stratford CT (Connecticut) USA i desember 1975, adressert til Tromsø, og tydelig merket med avsenderens påtegning AIR MAIL. I Stratford har man selvfølgelig oppdaget at brevet er helt ufrankert – det finnes ikke noe tegn på at det på noen måte er betalt en eneste cent for framsendingen. Brevet er derfor påsatt, slik som ofte praktiseres i USA, et stempel som forteller at brevet er returnert avsender for frankering. Da brevet mangler avsenderangivelse på konvolutten, er derfor brevet sendt

videre til Bridgeport CT for å åpnes i den hensikt å finne fram til den som skulle betale for brevet, men heller ikke dette har lyktes, for brevet har nå fått seg påført et nytt postalt stempel, med følgende tekst: "OPENED AT THE DEAD LETTER / BRANCH, BRIDGEPORT, CT, 06602 / CONTAINED NO RETURN ADDRESS./ FORWARDED POSTAGE DUE 20 C/ (10 C POSTAGE + 10 C

HANDLING FEE)/ POSTAGE DUE 20 CENTS". Og det er nå spørsmålene melder seg.

I Bridgeport er brevet lukket igjen med en liten, uanselig plaststrimmel, og har fått et nytt avgangsstempel på baksiden: Bridgeport Dec. 19, 1975, noe man har klart å plassere nesten nøyaktig ovenpå før nevnte Stratford-stempel. Dermed har vel brevet startet sin ferd mot Tromsø, med luftpost må vi anta, for påtegningene om AIR MAIL er ikke overstrøket.

Første spørsmål er hvordan man har kommet fram til 20 C å betale for mottaker. Dette var i en tid da det måtte betales tilleggsporto hvis man ville ha sendingen framsendt med fly. Selv uten at brevet er sendt med fly til Norge, var portoen 18 U.S. Cts, og doblet ville selv dette utgjøre 36 Cts. Jeg tror derfor at dette amerikanske portostempelet egentlig må være beregnet på U.S. innenlandspost, men det skulle jo være klart nok at her dreide det seg om utlandspost.

Det neste en kan spørre seg er hvorfor brevet ikke er behandlet etter gjeldende internasjonale UPU-regler, slik som det er vist eksempel

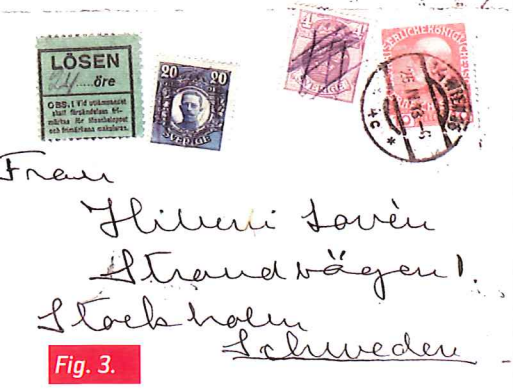

Fig. 3.

på i Fig. 2 (for- og bakside) på et brev fra omtrent nøyaktig samme tid. Her er benyttet det vi kan kalle Wien-reglene fra slutten av 1960-årene. Den oppgitte brøken 32/18 multipliseres med norsk utlandsporto 140 øre, og dette gir 248 øre å betale, forhøyet til 250 øre. Her på dette brevet finnes forøvrig nesten hele utregningen til den norske posttjenestemannen, se notater ved siden av de norske frimerkene på baksiden.

Så var det postbehandlingen i Norge. Ikke noe tyder på at det er oppkrevet porto i Norge. Det er ingen spor etter stiftemerker som burde synes dersom det noen gang

postutveksling skulle en slik T finnes på brevet, enten ved hjelp av stempel, eller ved påtegning. Men så er det det, at de fleste regler har unntagelser, slik også her. Det het seg nemlig, og gjør det kanskje ennå, at når et brev var *åpenbart underfrankert*, så kunne man i mottakslandet allikevel se bort fra hovedregelen, og oppkreve portobeløp. I Fig. 3 er vist et eksempel på slik praksis: Brev fra Wien 26. april 1913, til Stockholm, frankering 10 Heller, men ingen T-markering å se noe sted, allikevel er det oppkrevet porto 24 (svenske) øre. I mange

hadde blitt heftet ved en portoregning hvor eventuelt portobeløp kunne ha blitt erlagt.

Så kan en spørre seg, om grunnen til den norske tilbakeholdenheten kunne være at brevet vitterlig mangler, påført i USA, en T for Taxe = avgift å betale. Hovedregelen var at i internasjonal

tiår var det nærmest fast regel at frimerker som kunne frigjøre et brev av 1. vektsats innenlands, hadde rød farge, slik også i Norge. Tilsvarende pleide utlandsbrev å være utstyrt med blått frimerke. Dette må sannsynligvis ha vært en av grunnene til slik fargesymbolikk – en av de hyppigste årsakene til underfrankering er at senderen frankerte med innlandsporto i stedet for utlandsporto, altså med rødt frimerke istedet for blått.

En avsluttende kommentar om brevet fra Stratford til Tromsø (Fig. 1): Som nevnt, er brevet åpnet for å finne fram til den slurvete avsenderen. I første omgang kan det synes noe merkelig at brevet er åpnet i Bridgeport, og lukket igjen med en slik anonym limbåndsstump, men det framgår jo av det 6-linjers portostempelet hvor dette er gjort. Kanskje har man i USA et slikt brevåpningskontor i hver delstat, i Connecticut altså i Bridgeport? Det å åpne andres brev er en såpass alvorlig sak at jeg kan ikke tenke meg at dette er noe som utføres på ethvert poststed. I den forbindelse viser jeg i Fig. 4 hvordan et norsk brev kunne se ut etter et besøk i Brevåpningskommisjonen: Brev fra Horten 16.12.1954, til Frankrike. Frankert med innenlandsporto 30 øre, i stedet for utenlandsporto 55 øre, underbetaling 25 øre, doblet 50 øre, som nå (1954) tilsvarer 25 gull-cts. å betale. Brevet er i Marseille "oppgett" som ubesørgelig, og derfor returnert til Norge, hvor det har havnet i Poststyret, Oslo (Brevåpningskommisjonen), likeledes for å finne "synderen" som nå selv må betale de manglende 25 gull-cts. = 50 øre. Det som særlig interesserer her, er lukningsoblatene fra Poststyret, som gir hele "åpningsaffæren" et tilforlatelig inntrykk.

Fig. 4.

Aasmund Sandland

som mener at det ikke er på grunn av sendering lik den i Fig 1 at det oppstår millionoverskudd i postverkene.

Auksjons- rapport

Hos **Samlerbørsen** ble det nok en torsdagskveld foran PC'en da de overraskende tro til med ny auksjon 9. mars, såvidt en måned etter den forrige. Ja katalogen dumpet ned i postkassen mindre enn en uke før auksjonen! Dette til tross, ble det en meget sterk auksjon både hva gjelder spesielle objekter og oppnådde resultater.

Det er lite annet enn sterk interesse fra to lokalsamlere som kan forklare tilslag på 1 100 kroner pluss salær etc for et skjevt sentrert NK73, 1-øre posthorn, med stående vannmerke. Merket var stemplet, nær 30 grader nordlig helning, MO I HELGELAND 15 VIII 06. Eller var det likevel vannmerket som gjorde utslaget? Det vet nok bare

kjøper, men i samme kategori fant vi også et NK75 3 øre med stående vm. Dette var stemplet NORDBANERNES POSTEKSP. I K, altså rimelig massevare over stempelet, men relativt pent plassert. Tilslaget ble hele 1 925 kroner. Katalogbeskrivelsen lød "den flotteste vi har sett", og kan jo ha vært utslagsgivende. Med slike priser kan det friste å løse frimerker fra julekort igjen, folkens!

På ny stilte Samlerbørsen med en rekke overraskende objekter antikvamerker – og det ryktes nå at flere fra samme samling vil dukke

opp i juni. En 5-stripe NK78 15-øre posthorn, beskrevet som "nest største kjente brukte enhet", ble klubbet for 3 100 blanke, mens en 6-stripe av 20-øren (NK79) holdt seg på mer nøkterne 160. For et portokart-klipp med det som en gang i tiden var en 15-blokk av 20-øren, stemplet med Kart-stempelet til Krogh på omkarteringskontoret i Kristiania, måtte den

nye eier ut med ca 4 000 kroner, salær inkludert. Samme merke, men nå fra hefter, fikk tilslag på 850 for brukt enkeltmerke, og fra 2 500 til 3 850 i par med hull hhv oppe og nede.

En 4-stripe av 30-øren (NK81) stemplet FELTPOSTKONTOR NO 10 var forsiktig priset med utrop 200, men klatret brått til 1 500. Fireblokk av 35-øren, stemplet med noe så merkelig som det store T-stempelet fra HAUGESUND så sent som i 1930, ble løftet helt til 2 000 kroner. Er det noen Haugesund-samlere som kan forklare denne sene avstemplingen?

50-øre NK83 med stående vannmerke, i pakkepoststemplet 8-blokk, havnet på 2 900, mens en 12-blokk av samme merke med stående vannmerke, grundig makulert med pakkepoststempel fra Kristiania, virkelig fikk budgiverne i siget, og endte på 6 400 kroner. Postfriskt enkeltmerke NK83y ble notert til 3 500. At stående vannmerke i blokker fra denne posthorn-serien er ettertraktete objekter,

ble endelig manifestert med tilslagssummen for en vannrett åtteblokk med 60-øres merket

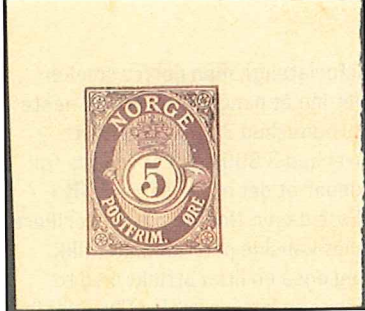
(NK84y): Hele 7 500 + provisjon var den nye eieren villig til å skille seg av med for å få sjeldenheten i sin samling. I motsetning til postfriske blokker av dette merket, er det liten sjanse for at den nye eieren vil stykke opp objektet...

For *grovtaggede* antikvamerker i stemplede blokker, ble det også betalt relativt pene summer. En av toppene her ble en fireblokk NK71 35-øre, som klokket inn på 4 600. Vi fikk også et godt eksempel på hvor utslagsgivende forskjellen mellom

fireblokk og -stripe kan være: NK60 i blokk gikk for 10 500 mens stripe flatet ut på 435. Høyst spesialiserte budgivere, må vi kunne anta – med rette når et kartongstykke av prøvetrykk for NK61 tråkler seg vei opp fra 2 000 til 14 650... fra seks tusen så sakte at det nok bare var

to budgivere med på den siste mila. Eller hva med en 3-stripe NK64 med stående vannmerke i stilling ?? 2 600 er et voksent tilslag, og neppe noe for den jevne

Norge-samler.

Et prøvetrykk for svar-kupong fikk vi også se, og det føk av gårde for 3 300.

NK56 i fireblokk, oppgitt å skulle være eneste registrerte i Norgeskatalogen, ble klubbet til 7 900, mens et enkeltmerke av NK56B, det grovtaggede, stemplet BERGEN 20 eller 26 XII 93 marsjerte resolutt mot 13 200. Men hva så med 20-øren? NK58a i fireblokk stemplet BERGEN føyk opp i 7 500, 5-stripe av samme 2 000, og ditto av NK58b grovtagget 3 000. Helt klart de antvirkertes kveld.

Hva så med de stivbeinte,

stolpeskriftmerkene? NK51IIB er unektelig en vanskelig nøtt, og her var det et eksemplar

med attest Aune som skjøt fart og fikk ny eier for 4 400 plus omkostninger. NK52IIIB er på langt nær noen slik "nøtt", men med stempel AASNÆS FINSKOG ble det likevel 1 800 kroner ut av et merke. Et NK44 12-øre mattgrønn, stemplet KRISTIANIA, og med hva jeg vil si var et par svake tagger, fikk jommen bud helt opp til 4 400. Et 4-skilling posthorn, beskrevet som NK19 Id, luksusmerke, holket også inn sterke 4 550 kroner.

Enkelte postfriske merker gikk også høyt, men det er bestandig å forvente, eller hva?

Med skillingsbrev er det vanskeligere å spå prisene, men et par bra resultater ble det, blant annet 5 800

kroner for et 11-skilling brev til Sveits i 1871. To stykk 2 skill våpen I på brev fra Langesund til Skien sto beskrevet som "vakkert brevomslag", men da kan det ikke ha vært noen som tallet tagger på frimerkene.

Uansett ble tilslaget 3 850.

De klassiske bombene kom allerede da NK1 ble auksjonert. Her ble et "Loco Sigili"-stemplet merke klubbet for 45 000, firestripe med nummerstempel 25 oppnådde 40 000, håndskrevet N Land 30/6 20 000, stemplet 352 ØRLANDET 8 800, og bredrandet merke med riststempel 9 000. I tillegg ble en fireblokk ikke solgt, men et par-tre pene brev fikk rimelig pene

priser, f eks arkivbrettet brev stemplet TÖNSBERG 11-1-1855 til 6 750... det var jo en tidlig dato i alle fall.

I den andre enden av kalenderen, altså moderne varianter, ble høydepunktet en postfrisk fireblokk med NK1086 svane uten valørangivelse klubbet til 16 500 – ca 1 400 x "pålydende".

vi bare undres over. Likedan et med krysset riststempel og minimale marger for 390 ++. I en lot med noen ødelagte skillingsmerker, omsatt for et par hundrelapper, la vi også merke til et falskt NK1 nummerstempler 424, men moroklumpen for stempelsamlere var kanskje et NK3 med 10-streks riststempel og del av blekkpåschrift som sikkert har stått på et skipsbrev; 420 kroner.

Hvis vi setter kursen mot Danmark, og **Thoma Høilands** auksjoner, så dukker det fra tid til annen opp spesielle norske objekter på nettauksjonen de har gående. Et slikt var NK1 med oppgravert hjørne, uten at dette var nevnt i beskrivelsen. Merket hadde snaue marger, men interessen for å by 1 350 danske kroner pluss provisjon var i alle fall til stede hos minst to personer. (Til sammenlikning ble

Auksjonen 10. mars bød på 1 000 kroner for NK2 med TJØMØ, noen få NK1 som stort sett gikk under utrop, og en skikkelig skallebanker i form av en skjævt

sentrert NK25 med stempel fra SOGNDAL I DAL, riktignok med omvendt N, men dette stempelet hadde nå engang feilgravert N, så noe annet ville vært en sensasjon. Tilslaget? 3 800 danske kroner ++, altså rundt 5 000 norske! Jeg må innrømme at jeg personlig har vanskelig for å forstå hvordan denne vurderingen er foretatt, men ser man på budstatistikken som er publisert online, viser den noen småbud opp til 440 kroner (mer

"hammerslaget" 3 900

for en sprukken plate med attest Aune under den regulære auksjonen 10. mars). Bra fres ble det også for et 3 skill posthorn stemplet HOVEDJERNB.

POSTEXP: 900 kroner, takk. Men hvordan et NK1 nummerstempel

42, beklippet i nær sagt alle ender, kan bli solgt for 300 kroner + provisjon og porto, ca 400 norske totalt, får

tilforlatelig), men derfra smeller det inn et pangbud på 3 100, neste forhåndsbud 3 755, og til slutt overbud 3 800 i salen! Vel, bra for kjøper at det er rimelig å ta fly i disse dager. Norske posthistorikere, eller kanskje polarsamlere, fikk seg også en liten utflukt med to brev i en lott, sendt fra Christiania i januar 1852 til "Bestyrelsen for Grønlandsexpeditionen" i Christianssand. 2 400 ble tilslagssummen for disse to snodighetene. Til slutt tar vi med en uadressert ekspedisjonskonvolutt fra Kon-Tiki – 1 300. Til sammenlikning, ble en postsendt konvolutt solgt for 2 200 hos Enger.

Skanfil varmet opp til jubileumsauksjonen sin (i mai) med en velspektet auksjonsrunde i mars. Som vanlig lå det godt med sjeldenheter gjemt i de forskjellige kategoriene – kunsten er bare å få øye på dem før auksjonen er over! Fra det store utbudet med nummerstempler denne gang, fant et brev med nr 789 M/B Sandø til Tyskland ny eier for hele 7 700 kroner! Et brevkort annullert med

nr 218 og sidestempel fra Gjøvikbanen, var bare hakket snauere, med 4 200 i tilslag. Et par 20-øre Løve I stemplet 129 D/S Krabben er også noe du

Norsk Filatelistisk Tidsskrift nr 3, 2006

godt kan holde utkikk etter neste gang du sorterer gammel masseware: 2 700 kroner er i alle fall ikke noe å kimse av!

En konvolutt med NK100 stemplet 705 som var Botnhamn i Troms tikket opp til 2 300; stempelen var i bruk kort tid, og konvolutten var fra dampskipsekspediteren. Et brev med nr 9 Indrefjord krabbet

også såvidt over 2 000-grensen til 2 100; ditto for nr 568 Okval i Bunnefjord på 15-øres brevkort. En rekke brev og kort lå også i leiet 1 500 til 2 000. Nå sier ryktene at det kommer mye bra

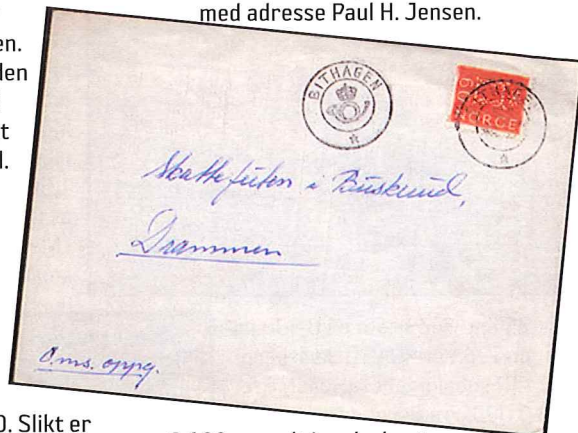
avdelingen med kronet posthorn var det bra utvalg; høyeste tilslag fikk et bruksbrev fra 1960-tallet, stemplet BITHAGEN (Buskerud), med 1 600. Slikt er kjekt å finne når man besøker bestemor i påskeferien, eller hva? Sjeldenhetsgraderingen var 7 punkter, og etter de andre resultatene å dømme spriker det en del i verdi-anslagene, for flere andre 7-punkts stempler på brev ble liggende i dvale helt ned til 400 kroner.

En konvolutt med enringstempel HEDRUM føyk opp til 3 200 kroner, NÆRSTRAND til 1 300, enkeltmerke med tydelige

av nummerstempler i mai også, så ikke glem å se gjennom denne delen av katalogen. Får du den ikke, så kontakt Skanfil.

I

et såkalt gutter-pair av 5 øre posthorn stemplet utgivelsesdagen, SMESTAD 26.1.45, på konvolutt med adresse Paul H. Jensen.

2 100 er godt i underkant av Norgeskatalogens vurdering. Av stempelmerker ble det solgt jevnt og godt; helt klart at det er mange som er på hugget her for tiden. Perfin TOLL på et tjenestemerke og et 20-øre Snorre, spratt like godt opp i 950 kroner; morsomt. Fra de polare breddegrader ble det solgt et postkort med stempler fra Artica-ekspedisjonen i 1928 for 2 700; hos Enger gikk et annet objekt fra denne ekspedisjonen

for 1 300. SPITSBERGEN E 15-18 utgaven 1907-17 av Österreichischer Lloyd uten verdiangivelse, svakt stemplet, og noe mangelfulle, gikk godt over katalog for 2 400. Hilsenfra-Spitsbergen postkort med diverse stempler ble klubbet til 2 900. Bare 5 av ca 80 utrop i polar-kategorien ble ikke solgt!

Tradisjonell norsk filateli skal jo gjerne inneholde prefrim-perioden også,

og for en pent utseende portofri

forsendelse stemplet AASGAARDSSTRAND i 1853 ble det hele 1 600 kroner. Siden vi først e rinne i den klassiske perioden, så la oss se hva slags NK1-objekter som skilte seg ut: Dobbelfot stemplet

alderstrekk stemplet THIME for 1 900 (vel, det var NK53 II c, men

allikevel...) mens det var mer forutsigbart og dosilt i kategoriene for jernbane og skipspost. Et nokså uvanlig FDC dukket opp denne gang, nemlig

Posthistorie er et område som enten vaker lavt, eller går uforholdsmessig høyt, i likhet med enkelte hjemstedsobjekter.

1,50 valøren av Oscar II vurderes i NK til 1 900 kroner i kombinasjonsfrankering

skikkelig korreksjon for å være ajour i markedet? Se opp for NK44 på QXL i nærmeste fremtid, med andre ord. NK51 Iic i postfrisk stand, "med mikroskopisk matt flekk i limet", gikk derimot godt over

Skanfils egen priskatalog – 7 400.

Nå har jeg bestandig trodd at matt flekk i limet er ensbetydende med hengsel-rest, men vi må vel drøye

25 opp-ned endte på 8 500 og nr 170 LAURDAL (i Jarlsberg; 4R) snauklippet til venstre for 3 000. Fra Oscar-utvalget kom nok den største overraskelsen denne dagen, nemlig et 2-skilling merke uten tagg i øhh og etter bildet på internett å bedømme også med svak bøy i øvh. 5 400 ble tilslaget.

Merket var stemplet 313 som er Trysil. Et annet 2-skilling, med del av håndannullering, tydet til å være Ane..., fant seg nytt album for 2 200. I komplett plateoppsett ble NK4 solgt for 35 kroner stykket. Fra utrop 250 gikk et NK8 med håndannullering Skarnæs 21/5-65 til 2 100 til tross for noe lilla patina midt i merket. Holmedal 26/9-66 på ditto merke doblet til 1 500. "Svgr" var tolket til Sydvaranger, og endte på 1 400.

på følgebrev, og hos Skanfil fantes en meget interessant følgeseddel for postoppkrav-sending fra Tromsø til New York. Den hadde utrop 2 000,

begrepene mer med tiden for at alle skal få seg sine "postfriske" merker, eller hva sier dere?

Klassiske varianter fantes også, noen ført opp under varianter, andre under respektive utgaver.

og fikk ikke høyere bud.

En lott med 12 stykk NK44 12-øre mattgrønn med feil, ble solgt for 2 900. Skanfils egen prisnotering for merker med feil var ført opp til hele 15 000, så her er det

kanskje på tide med en

NK52 I med varianten "POSTFIM" ble klubbet til 3 500, og et par 52 IIB der høyre merke var "NOROE" kom på 3 000, mens et grovtagget 5-øres stolpe, ubrukt, brannskadet,

og med attest FCM fra 1977, fikk tilslag 4 200. Merket var for øvrig beskrevet som "antagelig eneste kjente ustemplede grovtaggede". Har de ikke tid til å lese NFT? Vel, noen som hadde lest NFT, fikk

i alle fall forklart problemstillingen, og utropsbeskrivelsen ble forandret på internettsidene.

Engers Frimerker avholdt sin vårauksjon i Oslo over to dager i månedskriftet mars/april. Den klassiske seksjonen var først ut, med noen gode NK1 blant utvalget. Med pent, blått riststempel ble tilslaget 1 815 kroner, mens med nummerstempel 52 EGRSUND var vi oppe i 6 500. Med nummer 278 STADSBYGDEN, en kombinasjon som det bare kjennes to av, ble resultatet 12 000, mens håndskrevet Uhlefos 30/7 toppet kategorien med tilslag 16 500. Begge disse merkene sto oppført som ex. Tore Gjelsvik. Sprukket plate og oppgravert hjørne ble klubbet til 5 000 stykket. Ubrukt oppnådde vårt første frimerke 14 400 kroner, med merknad om at gummien trolig ikke var original. Også hos Enger fantes en 313 TRYSIL, her på NK1 til 6 750. På brev ble det høyest forhåndsvurderte brevet med NK1 denne gang, med blekkryssset randeksemplar og sidepåskrift Jernbanen 19/8, attest FCM, solgt under utrop, for 32 500.

Grorud er antakelig det lokalområdet i

Norge som har hatt den mest rivende utviklingen siden frimerkets barndom, her reflektert ved NK4

med tungt nummerstempel 93 GRORUD til 2 100. Ikke langt unna finner vi OPPEGAARD JERNB.ST. som med hullstempel på NK46b ble klubbet til 1 200. Vennesland 14/3. 84. som håndannullering på NK43a fant ny eier for 2 000, og NK28 pent stemplet TØNSBERG måtte noen ut med 2 500 ++ for. Rettvendt LARVIK på 1 kr kong Haakon med store perler i ornamentet gikk for 1 600, mens HORTEN på 45-øre Løve I oppnådde 550. En 1909/19-raritet med NK102b i loddrett par og single NK107 fra rull med øvre marginal tagget 10, ikke nevnt i håndboken, doblet fra utrop 500 til 1000.

Postfrisk fireblokk av NK102a med marginal juni 1917 hoppet helt opp i 5 600. Komplette hefteblokk NK99 på følgebrev fra 1918, ville

dog ikke over utrop, og endte på 900.

Blant helsak-samlere løp det i forkant av auksjonen rykter om at mye materiale fra Paul H Jensen befant seg blant utropene, men om det stemmer har jeg ikke fått bekreftet, dog oppnådde helsakene jevnt

over akseptabelt sterke tilslag tatt i betraktning det store utbudet. Her var det i alle fall variasjon så det holdt, og flere riktig så spennende lotter.

2 skill BK brukt, i riktig tid og riktig sammenheng, men med et sjenerende hakk i venstre side, ble nå innlemmet i en ny samling for 3 800 kroner, mens dobbeltkort Olav V 55-øre, med adressat Soot-Ryen, gikk for 1 600. En

skoeseke med noen hundre privat helpost, det meste duplisert, gikk fra utrop 1 000 til hele 12 000. At privat helpost er i vinden, bekreftet en liten lott med 11 ulike helpostkonvolutter fra perioden 1904/46, der tilslaget ble 5 000 fra utrop 400. Et par kartonger med tusenvis av helsaker gikk også så det suste, fra 10 000 i utrop hver, til 20 og 24 000

respektive, mens en lagerbeholdning på gamle arkivark, inkludert 92 jernbanekort, dro seg opp fra 5 000 til 14 000. Men om det var selve helsakene eller muligheten for å finne vanskelig

tilgjengelige stempelavtrykk på dem, tør jeg ikke uttale meg om. Til sammen omsatte helsakavdelingen for 160 000 kroner.

Utbudet av brev var meget variert og omfattende, deriblant mange sjeldne

var likevel de innenlandske spesialitetene som trakk de høyeste budene. 4-rings nummerstempel 831 brukt som hjelpestempel på Andebu i 1918, med håndskrevet Andebu ved siden, på et bancobrev, var nok til at 4 000 ble tilslag. Et radio-brev fra samme år, sendt rekommandert fra Bergen til Sverige, kom på bølgelengde med

ny eier for 4 150. Et rek-brev med singel-frank-ering 40 øre NK107 til Egypt i 1917, sensurstempler inkludert, fløy fra et utrop på 300 til 3 500. Tog-stempelet Bureau Réexp. de

Kristiania fra sveitsiske Frederick deCoppett, som ble benyttet noen måneder på

utenlandsdestinasjoner, men det

slutten av 1902 mellom Oslo og Fredrikstad, på konvolutt fra Hallén-arkivet, tøffet inn til 4 250. Et postkort som hadde reist mellom Arkhangelsk og Hammerfest i 1905 (stempel type 4) via Vardø, la til kai på samme

sum. 4-rings 564 D/S TERNEN ved Ålesund fløt opp til 2 200, mens et oblatstempel på postkort og frimerke fra 1955 havnet i ny samling for 2 100.

Postkortlotter, feltpost og norske samlinger var det også god driv over, og som vanlig en velfylt utenlandsavdeling – men det blir for omfattende å begi seg inn på i denne auksjonsrapporten.

På storauksjonen 2. mai

vil Kristiansand Filatelistklubb stykke ut en stor samling som er levert inn fra et dødsbo. Med unntak av Norge er alle de nordiske landene meget godt representert, med mange spesialiteter og sjeldenheter. Fra Danmark finner vi alt, fra en pen 2sk. kobbertrykk og en nydelig 16sk. gjennomstukket. Fra Grønland alt av pakkeporto (inkl. kartongpapir), Danmark Befriet, også med endret overtrykksfarge. Fra Finland alt av slangetaggede i til dels fantastisk kvalitet. Tilsvarende på Sverige, og også gode innslag på Tyskland, England, Nederland og Frankrike. Etc, etc.

Et meget stort antall av objektene er lagt ut på nett, og man finner enkelt dit ved å gå til klubbens hjemmesider, på www.kfk.no der man må klikke på auksjon og så på auksjon igjen, når man får opp auksjonsforsiden... Alle objekter angitt med blått nummer finnes avbildet. Bud sendes enkelt via den direkte linken som ligger på nettet. Velkommen til den største og kvalitetsmessig beste auksjonen KFK har hatt på mange år!

Johan M Gulbrandsen

NFTs små- annonser – ditt naturlige valg!

Det er utrolig hvilke funn du kan gjøre ved å lese rubrikkannonser, og her i NFT har vi Norges beste spalte for å treffe samlere som ønsker å kjøpe, selge, eller bytte frimerker. Annonsering er attpåil enkelt. Samt effektivt. Og så sannelig er det gratis* også.

Du kan nå få med ett bilde av filatelistiske objekter i annonsen din for å gjøre den mer synlig! Men digitale bilder *må* være i formatet 300 dpi tiff. Bildene sendes med epost til a@nftonline.net eller vår postadresse: Norsk Filatelistisk Tidsskrift PL 130 FI-00521 HELSINKI FINLAND

Salgsannonser skal derimot vedlegges kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker per innrykk for å komme på trykk. Plassering under "Utvalg på nett" koster kr 200 og faktureres etterskuddsvis. Mengderabatter fås på forespørsel.

Kommersielle småannonser (med valgfri utforming) tilbys etter følgende standarder:

2sp x 55 mm	490 kr
1sp x 110 mm	490 kr
2sp x 110 mm	990 kr
1sp x 220 mm	990 kr
4sp x 55 mm	990 kr

Ved bestilling av innrykk i 8 utgaver, innrømmes 30% rabatt. Ring oss gjerne!

Samtlige priser er eksklusive merverdiavgift.

For annonsering over halvsider og helsider generelt i NFT, vennligst kontakt redaktøren for å undersøke tilgjengelighet.

Redaktøren står fritt til å redigere eller avvise annonser.

*Gratisannonser gjelder kun annonser som dreier seg om ønsker, bytter, diverse, litteratur – og som sendes med epost til følgende adresse: a@nftonline.net. Dersom annonsen sendes med brev, skal kr 50 i norske, kurante, postfriske frimerker vedlegges for hvert ønsket innrykk.

ANNONSEKUPONG

Skriv ønsket annonsetekst:

Jeg ønsker annonsen min i følgende kategori:

- ☐ Kjøp ☐ Bytte ☐ Diverse
- ☐ Salg (vedlagt kr 50 i frimerker)
- ☐ Jeg er abonnent, og annonseteksten kvalifiserer til en *gratisannonse*.

Annonseteksten sendes NFT, PB 130, FI-00521 HELSINGFORS eller som ren tekst i epost til a@nftonline.net

SELGES

Ungarn i 6 stk Leuchtturm-album selges. 1871 til 1979 = o/*. 1980 til 2005 = o/**. Mange godbiter! *Henvendelse telefon 61 33 42 17.*

Større Norgessamling vurderes solgt. Inneholder o/*/**/følgebrev m.m. ca 350 skillingsmerker, NK nr 1 til 1057, en del opplating av posthornmerker med papir, vannmerke og typer. 5 selvmonterte album. Stor mulighet for å bygge videre ut. *"Bill.mrk. 386". NFT, PB 130, FI-00521 HELSINKI.*

Utvalg stemplede merker fra Norge, Island og Færøyene sendes interesserte. For flere

opplysninger, kontakt:
*Inge Rian, Gamle Byvei
12, 7800 NAMSOS. epost
ingerian@online.no*

MOTIVLISTE GRATIS: OL, Nobel, Røde Kors, Sopp, Blomster, Fugler, Skip, Tog, Bil, Maleri, Fly, UPU + flere

motiver. Abonnement: 255 land + 87 motiver.
*Arild Soløst, Boks 211,
Oppegård Senter, 1419
Oppegård. Tlf 66992084,
fax 66992986, epost
follo.f@c2i.net*

POSTKORT-SAMLER?

Norske Postkortsamlere lanserer nå egen hjemmeside!

www.norskepostkortsamlere.com

Bli medlem av landets eldste og største spesialklubb!

Møter hver måned, medlemsblad med gratis annonsering, fire årlige auksjoner med kun 5 PROSENT provisjon!

Norske Postkortsamlere
Postboks 5092 Maj., 0301 OSLO

VF auktion
www.vf-auktion.dk

- Online auktioner
- Gratis auktionskatalog
- Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
 DK - 1820 Frederiksberg
 Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Frankrigsamling udstyckes til AFA minus 70 prosent for stemplet/postfrisk. Nyere postfrisk, 1 Fr = DKK 1,50 eller 1£ = DKK 9. Send din mankoliste og motta et utvalg med full returrett.

A. Abitz, Birkemosevej 4,
 DK-2750 BALLERUP. epost
abitz@tiscali.dk

Grimstad filatelistklubb
 avholder auksjon nr 57 den 2. april. Stort utvalg på utlandet som vanlig, stor samling CEPT stykkes ut. Mange kasser med likt og ulikt, posekartotek, dødsbo etc. Norske brev og

stempler.

Liste bestilles på tlf 37 27 05 03/37 04 20 47, eller
ulf.vennesland@losmail.no

DIVERSE

Ønsker å kjøpe norske stemplede merker fra 2000 til 2006.

Thor Thorbjørnsen,
 Petterstuveien 5, 3475
 SÆTRE.

Sportsfrimerker. Ønsker å kjøpe eller bytte bedre stemplede frimerker med sportsmotiv. Ikke

Stein Kristiansen Frimerker

Nedre Vollgate 9, 0158 OSLO.

Telefon: 22 41 01 30 Telefax: 22 42 03 31

www.steinkristiansen.no

Besøk oss på Internett i ro og mak

Bedre Norge kan leveres postfrisk og ubrukt etter mankolister til gunstige priser.

Gratis auksjonskatalog tilsendes gratis, eller stikk innom butikken.

HF frimärken

Din leverantör av mynt- och frimärkstillbehör.
 Här hittar du allt för din samling.

Besök oss på
www.hffrimarken.com

Handla utan svensk moms
 Betala till norskt konto

ordrestemplede. Gode priser for gode merker. Spesielt interessert i pent stemplede merker fra land utenfor Europa. Ved bytte kan jeg tilby både stemplet og postfrisk materiale. Kan også bytte i postfrisk Europa-Cept, eller andre motiver. Send mail til sveinpaulsen@jkn.no eller telefon 51 48 58 54.

Halsmovegen 37, 8663
 MOSJØEN.

Søker kontakt med samler av frimerker fra CUBA, Canada og / eller England. Har stort utvalg i dubletter fra flere land; også Danmark og Norge. Elias Østhus, Diamantvn. 21A, 4321 SANDNES.
elias.osthus@lyse.net.

Jeg samler på merker fra en del land i det sørlige og østlige Afrika (samt en del andre land). Ønsker bytteforbindelser. Ta gjerne kontakt på mail først. Helge Fjellbakk, Furutoppen 6, 4847 ARENDAL.
hffjellbakk@hotmail.com

Nannestad Frimerkeklubb ønsker tilsendt utvalgshafter: Norge 1855-2006 stemplet, Europamerker 1990 til 2006 stemplet, Merker fra Tyskland-Østerrike stemplet, Polarpost, fra Bergen og omegn stemplet, Norske merker med jernbanestempler og skipspoststempler. Norske brev. Ingen provisjon. Returporto belastes eier. Ca. 3 mdr.sirkulasjonstid. Bytteleder: Tom Østerud, Sørli Nordre, 2072 DAL.

Søker brev / postkort / brevkort m.v. med stempel fra poststeder på Helgeland. Også skipspost fra samme område. Kjøp eller bytte. Per Bardo Jakobsen,

Postfrisk motiv i toppkvalitet

Fugler som hekker i Norge
 Pingviner
 Ugler
 Andre fugler
 Sommerfugler
 Skilpadder
 Dinosaurer
 Hester
 Hunder
 Ville dyr av katteslekten
 Sopp
 Norvegiana
 Seilskuter
 Royal Navy
 Winston Churchill
 Broer
 Tog og lokomotiver

Tusenvis av sett og enkeltmerker på lager. Ta kontakt for illustrert prisliste tilpasset motivsamlerens spesielle behov. Uansett særinteresse, dersom du samler motiv, representerer **PANDORA** veien fremover.

Telefon fra Norge:
 +44 1293 531865
PANDORA, 6 Highdown Court, Furnace Green, CRAWLEY, West Sussex, RH10 6PR, England.

Poststemppler

brukt i Laurvig og Jarlsberg amt/Vestfold
1848 - 2004

NY STEMPELKATALOG FOR VESTFOLD

Nordre Vestfold
filatelistklubb har utgitt
2. utgave revidert og
oppdatert: POSTSTEMPLER
BRUKT I LAURVIG
OG JARLSBERG AMT/
VESTFOLD FRA 1848-
2004, samlet og redigert
av Bjørn Marstrøm. Alle
stemppler avbildet, samt
ambulerende - jernbane
og båt på Vestfold og Post
i butikk. Bestilling skjer
ved innbetaling til: Nordre
Vestfold Filatelistklubb,
PB 56, 3081
HOLMESTRAND. Bankgiro
6140.05.45773. Pris kr
370,- + porto kr 86,-
= sum kr 456,-.

Hålogaland FK søker bedre
utvalg Norden samt Vest-
Europa. Videre franske,
britiske og tyske kolonier
frem til selvstendighet. 10%
provisjon samt returporto
belastes eier.
Bytteleder: Rolf Hall,
Audun Raudes gt 57, 9405
HARSTAD.

Stjørdal FK søker bedre
utvalg fra Norge og Norden,
Europa, Hong Kong, engelske
kolonier, britisk kongehus,
speiding, berømte kvinner,
blomster, folkedrakter, skip,
tog, fly og luftpost. 10%
prov. til klubben, som betaler
returporto ved salg over kr
1 000.
Bytteleder Einar Wollebæk
Andersen, Stokkbekkgt. 13,

7500 STJØRDAL.

Bryne F. K. ønsker utvalg
i god kvalitet fra Norge
og Norden, postkort fra
Rogaland, Norvegiana, div.
motiver, Britiske og Port.
kolonier, nyere Israel, eldre
Island, poststemppler Sogn
og Fj. 10% klubbprov. og
returporto bel. selger.
Bryne Frimerkeklubb v/
Georg Rosland, Steinsland,
4340 BRYNE.

Kristiansund FK ønsker
tilsendt utvalgshefter:
Norge klassiske og nyere,
pent stemplet, Europa-
merker, Hellas og Island. Alle
typer viking- og hurtigløp-
objekter. Pent stemplede
objekter fra Kristiansund
og Nordmøre, likeså brev og
kort fra samme område. 10%
provisjon går til klubben,
som betaler returporto.
Kristiansund FK v/Ersvik, C/
o as Freiprodukter, Sødalen,
6520 FREI.

Farsund FK ønsker utvalg
med gamle norske brev
og kort, Norge stemplet
(lux) og postfrisk, stemplet
Skandinavia, Sovjet, England,
Italia, Portugal, Australia,
Sør-Afrika, nyere Guatemala,
Europamerker og
naturbeskyttelse. 10% prov.
Ca 4 mnd sirkulasjonstid.
Bytteleder:
Bjørn M Vik, Kanesletta 11,
4550 FARSUND.

NORVEGIANA Samler du
Norvegiana? Meld deg inn i
vår klubb og motta ukentlig
klubbavis via Internett,
dubletilbud, byttekontakter
osv. Klubben gir også ut
diverse kataloger + årskort.
NORVEGIANA BREVKLUBB,
Ringv.11, 2312 Ottestad.
Tlf 62577089 GSM 415 77
838 norvegiana@online.no.
www.filatelist.no/klubber/
norvegia.htm

SPESIALTILBUD på HÅNDBØKENE

Samtlige heftede posthorn-
håndbøker for
kun kr 1 000,-
+ norgespakkeporto!
(Førpris 2 275,-)

Tilbudet omfatter samtlige posthorn-
håndbøker minus P. Petersens produksjon
(bind I) og Centraltrykkeriet (bind IVb)
som bare finnes innbundet. Porto for
Norgespakke kr 112,- kommer i tillegg.
**Ring, skriv, faks eller send din
bestilling som epost i dag til: Norsk
Filatelistforbunds Forlag,
PB 3981 Dreggen, 5835 BERGEN.
Telefon 908 40 286. Telefaks 55 18 05 42.
Eller epost til olhaako@online.no**

**SAFE
dual**

Fortrykksalbum NORGE

**Blå Yokamapermer
med gullpreget statsvåpen**

1855-1960 album m/ark	Kr. 800,-
1961-1979 album m/ark	Kr. 700,-
1980-1996 album m/ark	Kr. 800,-
1997-2004 album m/ark	Kr. 600,-
Komplett m/4 permer samlet .	Kr. 2.300,-

Føres i bransjeforretninger.

Komplett 48-siders SAFE-samlesystem-katalog gratis hos din handler eller direkte fra:

SAFE **www.safealbum.no**
**SØRLANDETS FRIMERKE-
OG MYNTSENTER AS**

Henrik Wergelands gate 52 - Postboks 768, 4666 Kr.sand S
Tlf. 38 02 69 02 - Fax 38 02 51 62 - E-post: safe@online.no

grafisk partner - kr.sand

Luftskipet U.S.S. Los Angeles

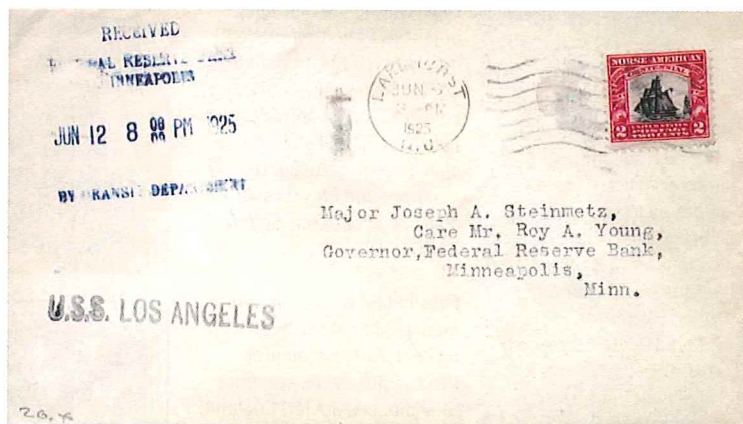
Zeppelin LZ-126 var bygget i 1923-24 ved Zeppelinwerkstedet i Friedrichshafen i Tyskland for den amerikanske marinen. Da luftskipet lettet var hun verdens største luftfartøy, men ble senere passert i størrelse av flere tyske zeppelinere. LZ-126 var utstyrt som et kommersielt luftskip, og var beregnet for 20 passasjerer.

Den første offisielle amerikanske flyvningen fant sted 25.11.1924, og på Anacostia Naval Air Station nær Washington ble luftskipet omdøpt til U.S.S. Los Angeles (ZR-3). President Coolidge kom til et selskap ombord og var med på en offisiell flytur. Los Angeles ble døpt med en flaske vann fra Jordan, da forbudstidens USA ikke tillot å bruke champagne. President Coolidges tur var første og eneste gang en amerikansk president var ombord på et luftskip.

Los Angeles ble brukt til en rekke forskjellige forsøksflyvninger, og til opplæring av luftnavigatører. Utvidete flyvninger over vann ble også fløyet, for å bevise luftskipets kommersielle potensiale – blant annet til Bermuda og til Puerto Rico. Det var et mannskap på 40-45 offiserer og menige om bord.

Selv om hun fortsatt var flyvedyktig ble Los Angeles formelt tatt ut av tjeneste ved Naval Air Station Lakehurst 30.6.1932, av økonomiske årsaker. Luftskipet hadde da loggført 4398 flytimer og 331 flyvninger, som representerete en samlet lengde på 172.400 nautiske mil eller tilsvarende åtte turer rundt jorden.

I juni 1925 foretok Los Angeles flere sivile flyvninger med prominente gjester, og 6. juni skulle hun fly fra Lakehurst, New Jersey til Minneapolis, Minnesota via Dearborn, Michigan. Ni timer etter avgang måtte motor nr 5 skrus av pga varmgang av et lager. Kaptein Steele ble bekymret for de andre

motorene pga den lange flytiden. Han fortsatte til Cleveland, Ohio, og bestemte seg så for å snu.. Los Angeles returnerte til Lakehurst om morgenen 8. juni.

På denne turen ble det fraktet post, og nedenfor er vist et brev stemplet Lakehurst, N.J. 6. juni 1925. Det har også linjestempel fra luftskipet "U.S.S. LOS ANGELES". Det som gjør brevet interessant for norvegianasamlere er at det er frankert med 2 cents-frimerket fra utvandrebrevet, der frimerket viser seilsluppen "Restauration".

Dette brevet er nå til salgs, det er objekt nr 109 på Ulrich Felzmann sin auksjon over zeppelinpost 8. april 2006. Utropsprisen er €400, mens katalogprisen for brev fra denne flyvningen er €700 (Michel Zeppelin Specialized Catalogue 2003).

Hallvard Slettebø

som slår et slag for to av favorittområdene sine, *Norvegiana* og *Zeppelin-post*. Vil du vite mer om *Norvegiana-samlerne*, så se rubrikkannonse på foregående side.

Posten Norge AS

Frimerketjenesten

www.posten.no/frimerker

Postboks 9350 Grønland
0135 OSLO

Tlf: 23 14 78 70 Faks: 23 14 78 00
E-mail: frimerketjenesten@posten.no

– oss mennesker imellom

oss mennesker imellom

A131
THUNE-LARSEN ARNE

TRANS 07

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

MELUMVEIEN 7

NORGE

P.P.

0751 OSLO

418 Naturadresse:
NFT, Postboks 875 Sentrum, NO-0104 OSLO

Velkommen til internasjonal frimerkeauksjon i Oslo!

3 objekter
på kommende
auksjon.

Noen av de mest
interessante objektene
finner du på

www.germeten.no

Der finner du også mye
annen informasjon om
oss og våre auksjoner.

**Auksjonen finner sted
28.- og 29. april 2006.**

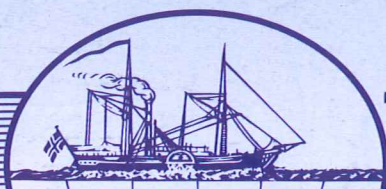
**Bli innleverer
til neste auksjon!**

Av særlig interesse er store
samlinger med frimerker,
brev og postkort samt
sjeldne enkeltobjekter.
Ring oss på tlf

22 44 19 14

for en uforpliktende samtale!

**Vi gir gratis vurdering og
gjørne kontant forskudd.**

MEMBER:
NFHF

KJELL GERMETEN AS

INTERNASJONAL FILATELI

FORMIDLING
TAKSERING
RÅDGIVNING

OFFENTLIGE AUKSJONER

Gimleveien 2, P.O.Box 3088, Elisenberg
0207 OSLO ☎ 22 44 19 14 Fax 22 56 04 04

www.germeten.no - E-mail: germeten@online.no